

Utgångspunkter för nämndernas förslag till mål och budget 2021–2023 ”ramärendet”

Innehåll

Utgångspunkter för nämndernas förslag till mål och budget 2021–2023

”ramärendet”	1
1 Mål och budget – ramärendet	5
1.1 Syfte med ramärendet.....	5
1.2 Bruttobudget.....	6
2 Så styrs Nacka kommun	6
2.1 Vision och värdering.....	7
2.2 Bäst på att vara kommun	7
2.3 Övergripande mål.....	8
2.4 Styrprinciper.....	8
2.5 God ekonomisk hushållning.....	9
2.5.1 Finansiella indikatorer	9
2.5.2 Resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå	10
2.5.3 Soliditet på en långsiktigt hållbar nivå.....	10
2.5.4 Hög självfinansieringsgrad av investeringar.....	10
3 Förutsättningar inför 2021-2023.....	11
3.1 Samhällsekonomin – kraftig inbromsning och negativ tillväxt 2020.....	11
3.1.1 Stor osäkerhet om perioden 2021-2023.....	12
3.1.2 Kraftigt försämrad arbetsmarknad och hög arbetslöshet	12
3.1.3 Låg inflation och oförändrad ränta	13
3.2 Kommunernas ekonomi – coronakrisen en prövning för den redan ansträngda ekonomin.....	14
3.2.1 Svagaste ökningen av skatteunderlaget på 30 år.....	14
3.2.2 Investeringstakten dämpas något	15
3.2.3 Förändringar i statsbudgeten som berör kommunerna.....	16
4 Pågående utredningar och dess effekter.....	16
4.1 Utredning om en mer likvärdig skola.....	16
4.2 Kommunutredningen	17
4.3 Förslag om ändringar i sekretessregler för att förebygga terrorism.....	18
5 Kommunens utgångsläge.....	19
5.1 Nedjusterad befolkningsprognos i kommunen	19
5.2 Bostadsbyggande	22

5.3	Bokslut 2019 och prognos 2020	23
5.3.1	Ansträngt ekonomiskt läge	23
5.3.1	Fortsatta investeringsbehov och högre låneskuld	24
5.3.2	Prognos 2020.....	24
5.3.3	God budgetföljsamhet och prioriteringar i fokus	25
5.3.4	Maximalt värde för skattepengarna.....	25
6	Gemensam inriktning och utvecklingsområden.....	26
	• Stadsbyggnad i takt med medborgare och miljö	26
	• Miljösmart kommun	26
	• Fler jobb och snabb etablering.....	26
	• Ekonomi i balans och effektiv styrning	26
7	Ekonomiska ramar 2021-2023 Nacka kommun	27
7.1	Ekonomiska ramar.....	27
7.2	Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	28
7.2.1	Skatteintäkter.....	30
7.2.2	Kommunalekonomisk utjämning.....	31
7.2.3	Inkomstutjämningen	32
7.2.4	Kostnadsutjämningen.....	32
7.2.5	Regleringsbidrag/regleringsavgift.....	33
7.2.6	LSS-utjämningen.....	33
7.2.7	Fastighetsavgiften	34
7.2.8	Övergripande generella statsbidrag	34
7.3	Finansiering.....	35
7.3.1	Finansiell verksamhet	35
7.3.2	Finansiella intäkter och kostnader.....	35
8	Ekonomiska förutsättningar för nämnderna	36
8.1	Pris och lönekompensation	37
8.2	Personalomkostnadspålägg.....	38
8.3	Internräntan	38
8.4	Ny hyresmodell.....	39
8.5	Internprissättning	39
8.5.1	Fast pris	39

8.5.2	Styckpris	39
8.5.3	Anslag - finansiering av kommungemensamma tjänster.....	40
8.6	Återställande av resultat	40
8.7	Ändrad budgetprocess för stadsbyggnadsprocess.....	41
9	Volymförändringar per nämnd	41
9.1.1	Kommunstyrelsen ökar med 18,5 miljoner kronor	42
9.1.2	Arbets- och företagsnämnden minskar med 6,4 miljoner kronor	42
9.1.3	Fritidsnämnden minskar med 13,7 miljoner kronor.....	42
9.1.4	Kulturnämnden ökar med 2,3 miljoner kronor.....	43
9.1.5	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden minskar med 2,4 miljoner kronor.....	43
9.1.6	Natur- och trafiknämnden minskar med 7,6 miljoner kronor	43
9.1.7	Socialnämnden ökar med 4,3 miljoner kronor	43
9.1.8	Utbildningsnämnden minskar med 0,2 miljoner kronor.....	43
9.1.9	Äldrenämnden minskar med 0,9 miljoner kronor	43
9.1.10	Överförmyndarnämnden minskar med 0,2 miljoner kronor.....	43
10	Förslag till ramar för nämnderna.....	43
11	Kommunens kommande investeringar under perioden 2020-2023.....	44
11.1	Prognos för investeringar 2020-2023	44
12	Utblick 2040 utifrån långtidsprognosen	45
13	Tidplan för nämndernas fortsatta arbete.....	46

I Mål och budget – ramärendet

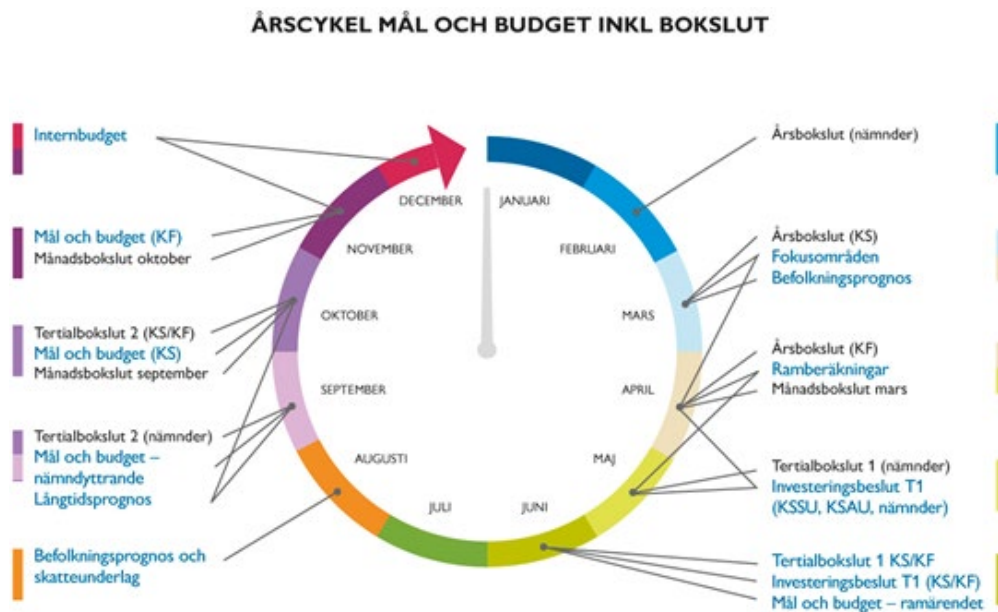
I.1 Syfte med ramärendet

I ramärendet föreslås nämndernas ekonomiska ramar för de tre kommande åren. Bedömningar av storleken på kommunens intäkter respektive kostnader under budgetperioden ligger till grund för ramärendet. Befolkningsutvecklingen är en viktig bas för såväl intäkts- som kostnadsutvecklingen. I bedömningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning är Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prognoser om utveckling av bland annat ekonomi, befolkning, arbetade timmar i riket ett viktigt underlag. De kostnadsförändringar som beaktas i ramärendet i vanliga fall är främst de som beror på volymutveckling, det vill säga att det blir fler, eller färre, deltagande personer i verksamheterna utifrån den prognostiserade befolkningsutvecklingen. Utifrån det ekonomiska utrymme som de prognostiserade intäkterna och kostnaderna skapar föreslås ekonomiska ramar och förutsättningar för nämnderna.

Med anledning av rådande coronapandemi är de ekonomiska förutsättningarna för kommunen sammantaget mycket utmanande för år 2021 och osäkerheten i prognoserna som ligger till grund för ramärendet är exceptionellt hög. Det finns en stor risk att prognosen för skatteintäkterna som är kommunens främsta intäktskälla kommer att revideras ner ytterligare under hösten. Utifrån rådande förutsättningar finns inget ekonomiskt utrymme för volymökningar och i ramärendet föreslås därför att budgetramarna för 2020 behålls år 2021 med undantag för mindre tekniska justeringar och hyresmodell samt vissa prisuppräknningar som ligger utanför kommunens påverkan.

I ramärendet ger kommunstyrelsen uppdrag till nämnderna. Utifrån nämndernas förslag till mål och budget tar kommunstyrelsen fram ett samlat förslag till mål och budget för Nacka kommun i oktober. Beslut om mål och budget för de kommande tre åren tas slutligen av kommunfullmäktige i november.

Figur: Årsykel mål och budget inklusive bokslut

1.2 Bruttobudget

Nacka kommun har på kommunövergripande nivå budgeterat med nettoramor för nämnderna. Från och med budgetår 2020 infördes bruttobudget per nämnd. Bruttobudget är en metod för att redovisa inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder var för sig. Syftet med att införa bruttobudget är att ge en ökad helhetssyn genom ökat fokus på intäkter och kostnader var för sig. Det tydliggör även det ekonomiska åtagandet och dess risk, vilket annars kan vara svårt att utskilja när även intäkterna förändras. Varje nämnd ska tillämpa bruttobudgetering och bruttoredovisning för att uppnå ökad jämförbarhet mellan budget och bokslut.

2 Så styrs Nacka kommun

Nacka kommuns styrmodell består av fem olika delar; vision och grundläggande värdering, ambition, övergripande mål och styrprinciper. Här beskrivs styrmodellen och kommunens finansiella indikatorer som ska säkerställa att Nacka kommun tillgodoser kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Figur: Nacka kommuns styrmodell

2.1 Vision och värdering

Nackas vision är öppenhet och mångfald. Det innebär att vara nyfiken på nya idéer och att kommunen ska vara transparent. Mångfald kan avspeglas i hur verksamheter drivs, att tänka nytt och genom vilka som bor och verkar i Nacka.

Den grundläggande värderingen handlar om förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Värderingen speglar tron på att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån sin situation och sina behov. Värderingen är en viktig byggsten i hur kommunen bygger samhället och ser på sin roll i det.

2.2 Bäst på att vara kommun

Ambitionen ”Vi ska vara bäst på att vara kommun” slår fast att kommunen ska ägna sig åt sina kärnuppdrag samt att verksamheterna ska hålla en hög kvalitet. Ambitionen tydliggör också vikten av att resultat mäts och jämförs med andra kommuner. Nacka kommun ska var bland de 10 procent bästa i kommunala jämförelser.

Kommunens verksamheter ska arbeta med kostnadseffektiva lösningar och Nacka kommun ska vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet per område. Med detta följer att inspireras och lära av andra framgångsrika kommuner och organisationer. Nacka vill vara en smart, enkel och öppen kommun. Verksamheten ska utvecklas i nära samspel med dem kommunen är till för och tillsammans med andra aktörer.

2.3 Övergripande mål

Nacka kommun har fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet: Maximalt värde för skattepengarna, Bästa utveckling för alla, Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka samt Stark och balanserad tillväxt. Under 2021 kommer fortsatt fokus att vara på målet maximalt värde för skattepengarna. Det innebär god budgethållning för alla nämnder och verksamheter samt att säkerställa långsiktig god ekonomisk hushållning för kommunen som helhet. Utifrån målen fastställer kommunfullmäktige nämndernas fokusområden och resultatindikatorer för budgetperioden. Uppföljning av mål, nämndernas fokusområde och resultatindikatorer sker under året i tertial- och årsbokslut.

Figur: Kommunens fyra övergripande mål

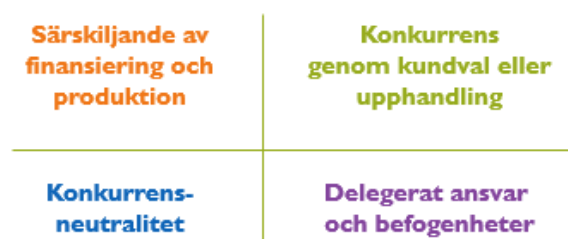
KOMMUNENS FYRA ÖVERGRIPANDE MÅL OCH
MODELLEN FÖR HUR DE SKA FÖLJAS UPP

2.4 Styrprinciper

Kommunens fyra styrprinciper utgör grunden för den politiska styrningen. De ska vägleda verksamheten så att målen uppnås och god ekonomisk hushållning säkras.

Figur: De fyra styrprinciperna

Den första styrprincipen är att skilja på finansiering och produktion. Kommunfullmäktige och nämnder har ansvaret för finansieringen av verksamheterna. Produktionen kan vara privat eller kommunal. Den kommunala produktionen är organiserad i en egen del av verksamheten: välfärd skola och välfärd samhällsservice.

Den andra styrprincipen är konkurrensneutralitet vilket innebär att kommunala och privata anordnare/leverantörer ska ha samma villkor.

Den tredje styrprincipen är konkurrens genom kundval eller upphandling. Det innebär att vem som ska utföra tjänster och service för kommunen bestäms genom kundval eller upphandling. Kundval används för individuellt riktade tjänster som skola, hemtjänst och äldreboende. Tjänster som riktar sig till alla medborgare, till exempel snöröjning och parkunderhåll, ska upphandlas.

Den fjärde styrprincipen är tillit genom delegerat ansvar och befogenheter. Ansvar ska ligga på lägsta effektiva nivå. I Nacka har den kommunala produktionen stort utrymme att själva besluta hur deras verksamhet ska utformas. Principen är viktig för att de på bästa sätt ska kunna möta konkurrensen inom sitt område.

2.5 God ekonomisk hushållning

Kommunallagen kräver att kommuner anger mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

- Graden av uppfyllnad av de övergripande målen är god.
- Kommunens resultatöverskott och soliditet är på en långsiktigt hållbar nivå.
- Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar.

2.5.1 Finansiella indikatorer

För att bättre bedöma kommunens ekonomiska ställning föreslås kommunfullmäktige besluta om fyra finansiella resultatindikatorer. Här följer en beskrivning av respektive indikator.

Tabell: Finansiella resultatindikatorer 2021

	Budget 2021
Resultatöverskott (>2%)	2,6%
Soliditeten ska öka över tid (> 38%)	43%
Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod	uppnås ej
Övriga investeringar ska självfinansieras till 50 %	128%

2.5.2 Resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens resultatöverskott ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Resultatandelen är årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning. Vad som är en långsiktigt hållbar nivå beror på flera faktorer, som kommunens ekonomi i utgångsläget och de framtida planerna för tillväxt och investeringar. Det behövs en tillräckligt hög resultatnivå i budget för att klara svängningar i ekonomin, exempelvis i form av förändringar i skatteintäkter eller oväntade händelser som en pandemi. Resultatet behövs också för att kunna finansiera behovet av investeringar. Målnivån på resultatandelen är en avvägning, dagens behov ska tillgodoses utan att begränsa framtida generationers möjligheter till utveckling. Samtidigt ska investeringar som görs för framtiden inte belasta nuvarande Nackabor.

Målet för 2021–2023 är att resultatandelen ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamhet, det vill säga exklusive exploateringsreavinster. Resultatet för 2021 är budgeterat till 151 miljoner kronor, exklusive exploateringsvinster. Det är i nivå med målet på 2 procent, men i ärendet är inga tillkommande volymer för 2021 utdelade till nämnderna. För att klara resultatmålet krävs således att volymökningarna hanteras inom befintlig ram.

2.5.3 Soliditet på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital. Nyckeltalets utveckling har en stark koppling till resultatandelen och självfinansieringsgraden av investeringar.

Målet för soliditeten under perioden 2021–2023 är att den ska stärkas. I förslaget till budget 2021 beräknas soliditeten till 43 procent. Med ansvarsförbindelsen för pensioner blir soliditeten 32 procent. Soliditeten var enligt 2020 års tertialbokslut 42 procent.

2.5.4 Hög självfinansieringsgrad av investeringar

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat, avskrivningar och försäljningar. Målen för självfinansieringsgraden mellan 2021–2023 har delats in i två delar:

1. Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod

Självfinansiering innebär att inkomster är minst lika stora som utgifter. Uppföljningen ska ske över hela stadsutvecklingsportföljen, inte i enskilda projekt. Det ekonomiska resultatet i den samlade projektportföljen för stadsutvecklingsekonomin ska vara i ekonomisk balans för perioden 2021–2025, det vill säga över femårsperioder. I resultatet får reavinster från exempelvis försäljning av mark räknas med. Med över tid menas en femårsperiod.

En prognos baserad på samtliga pågående och planerade projekt visar i nuläget på att stadsutvecklingsekonomi inte är i balans för hela perioden 2016–2030. Prognoser har gjorts för dessa tre femårsperioder. Arbete pågår med att få balans i stadsutveckling genom en robust genomförandeplanering.

2. *Övriga investeringar ska vara självfinansierade till hälften*

Övriga investeringar avser alla investeringar som kommunen genomför med undantag för stadsutvecklingsverksamheten. I övriga investeringar ingår till exempel välfärdsinvesteringar när kommunen själv investerar som till exempel att bygga en skola som inte ligger inom exploateringsområdet. Med egna medel menas att pengarna kommer från ett positivt resultat, avskrivningar och försäljningar. I förslaget till budget 2021 kommer samtliga övriga investeringar finansieras med egna medel. Vid 2020 års tertialbokslut 1 var övriga investeringar finansierade med egna medel.

3 Förutsättningar inför 2021-2023

Förutsättningarna inför de kommande åren är mycket osäkra på grund av det rådande läget med coronapandemin. BNP-tillväxten har bromsats kraftigt jämfört med tidigare prognoser. Pandemin har också medfört att många företag går sämre och flera företag har tvingats gå i konkurs. Arbetslösheten har därmed ökat och uppgår till hela 8,2 procent (april). Detta medför att skatteintäkterna kommande år ökar mycket lägre än förväntat. Regeringen har ökat de generella statsbidragen för att ge kommuner och regioner rimliga förutsättningar. Sammantaget är bilden över förutsättningarna åren 2021-2023 mycket utmanande för den kommunala verksamheten och kräver en kraftfull styrning.

3.1 Samhällsekonomi – kraftig inbromsning och negativ tillväxt 2020

Det mesta talar för att coronapandemin får mycket stora effekter på svensk ekonomi för en lång tid framöver. Regeringens strategi att bromsa smittspridningen genom restriktioner och social distansering har medfört ett kraftigt efterfrågebortfall i stora delar av ekonomin. Det ger dramatiska effekter på den totala produktionen i samhället och bruttonationalprodukten (BNP) faller i en tidigare sällan skådad omfattning under 2020.

Sedan mitten av mars när spridningen av coronaviruset tog fart i Sverige har bland annat rese- och hotellbokningar, restaurangbesök samt flygtrafik kollapsat och den ekonomiska aktiviteten i dagsläget är betydligt lägre än normalt. Konjunkturinstitutets barometerindikator för april bekräftade den kraftiga inbromsningen i svensk ekonomi. De svenska industriföretagens syn på produktionen och sysselsättningen var mer pessimistisk än på länge. Inköpschefsindex för tjänstesektorn visar parallellt på en mycket snabb inbromsning. Inom bland annat fordonsindustrin har flera stora fabriker i Sverige hållit stängt under delar

av mars och april till följd av brist på insatsvaror. Det påverkar i sin tur produktion och sysselsättning bland underleverantörer. Konsumentnära branscher och deras underleverantörer påverkas av att människor håller sig hemma. Därutöver bidrar en allmänt ökad osäkerhet kring den ekonomiska utvecklingen till att hushåll och företag avvaktar med konsumtion och investeringar.

Sammantaget skapar allt detta en negativ spiral med fallande produktion, sysselsättning, inkomster och efterfrågan som drabbar de flesta branscherna i ekonomin. Hur stora effekterna på svensk BNP blir är mycket osäkert men den ekonomiska tillväxten i Sverige blir negativ 2020 och BNP väntas falla mellan 4 (regeringens och SKR:s prognos) och 7 procent (Konjunkturinstitutet och Internationella valutafonden IMF). BNP-fallet var under finanskrisen 2009 5,2 procent.

3.1.1 Stor osäkerhet om perioden 2021-2023

För åren 2021-2023 är osäkerheten mycket stor. Det enda säkra är att krisen blir djup och långvarig. Osäkerheten avspeglas främst i att de ekonomiska prognosinstituten såväl i Sverige som utomlands inte längre talar om ekonomiska prognoser, utan de fokuserar på scenarier. Scenarierna försöker ge en bild av ekonomin, om vissa antaganden förverkligas, till exempel hur fort smittan sprider sig och hur lång tid olika begränsningar gäller.

Bland svenska prognosinstitut finns en stor förväntan att pandemin ska ebba ut under senare delen av 2020. Bland annat SKR intar denna försiktigt optimistiska bild, vilket innebär att en viss återhämtning av svensk ekonomi är att vänta under hösten 2020. Den inhemska efterfrågan ökar och senarelagda investeringar genomförs. Det driver på BNP-tillväxten som stiger till över 3 procent 2021. Hushållens konsumtion ökar med flera procent. Även i omvärlden uppstår positiva effekter. Svensk export gynnas av återhämtningen i omvärlden och stiger relativt snabbt. Trots detta befinner sig ekonomin fortfarande i lågkonjunktur under hela perioden 2021-2023.

Ett alternativt scenario är att återhämtningen blir betydligt mer långdragen på grund av en andra pandemivåg och att vår omvärld återgår till att stänga ekonomierna för att stoppa smittspridningen. Det skulle drabba svensk export och import mycket negativt. Återhämtningen blir betydligt mer långdragen och BNP minskar 2021. Först 2022 eller 2023 skulle en återgång till en mer normal aktivitet i global och svensk ekonomi kunna skönjas.

3.1.2 Kraftigt försämrade arbetsmarknad och hög arbetslöshet

De ekonomiska effekterna av pandemin syns tydligast på arbetsmarknaden. Varslen ökade kraftigt i mars och april. Det är främst arbetsgivare inom hotell- och restaurangbranschen samt transportbranschen som varslat personal. Totalt har 69 000 personer varslats under mars och april, vilket är klart högre än någon månad under exempelvis finanskrisen 2008–2009.

Även om prognosen för arbetsmarknaden är osäker stiger arbetslösheten kraftigt i år. Drygt 122 000 personer är nyinskrivna på arbetsförmedlingen sedan början av mars. Sysselsättningen, som ökat stort de senaste åren, faller kraftigt tillbaka under året, främst bland tim- och visstidsanställda. Den avgörande faktorn är hur pass långdragen pandemin blir och hur regeringen och omvärlden agerar med sina krisåtgärder. Arbetslösheten förväntas öka till mellan 9 och 11 procent i år för att under perioden 2021-2023 minska. Mot slutet av perioden förväntas arbetslösheten vara i nivå med 7-8 procent. Jobben kommer framför allt i branscher inom tjänstesektorn.

3.1.3 Låg inflation och oförändrad ränta

Till följd av coronapandemin blir löneökningarna i år måttliga. Avtalsrörelsen för miljoners löntagare är uppskjuten till den 1 oktober och de gamla avtalen har förlängts. För de berörda löntagarna innebär det att lönetillväxten enligt avtal tills vidare blir noll.

I offentlig sektor får pandemin inte fullt samma negativa inverkan på lönebildningen. En del av löneavtalen löper ut under hösten eller senare och påverkas därmed inte av den uppskjutna avtalsrörelsen. Hög arbetskraftsefterfrågan inom vård och omsorg bidrar till att löneökningstakten i år är högre i offentlig sektor än i näringslivet.

Kraftigt fallande olje- och elpriser tillsammans med att den inhemska efterfrågan sjunkit kraftigt bidrar till att inflationen i år blir låg. Inflationen väntas enligt KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) uppgå till 0,7 procent. Inflationen bedöms bli högre igen under 2021-2023 samtidigt som energipriserna stabiliseras eller stiger något. År 2021 prognostiseras KPIF till 1,0 procent. Riksbanken beslutade på senaste mötet i april att lämna reporäntan oförändrad på noll procent. Enligt Riksbanken är det inte motiverat att öka efterfrågan genom att sänka räntan i närtid. Men Riksbanken betonar också att framtiden är mycket osäker och utesluter inte en sänkning senare.

Tabell: Nyckeltal för den svenska ekonomin 2018–2023 (procentuell förändring)

Procentuell förändring om inte annat anges						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BNP*	2,3	1,3	-4,1	3,3	3,6	3,3
Sysselsättning, timmar*	1,8	-0,3	-3,3	1,8	1,2	1,2
Relativ arbetslöshet, %	6,3	6,8	8,9	8,9	8,3	7,6
Timlön, Nationalräkenskaperna	2,8	3,9	2,6	2,2	2,7	2,8
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,5	2,6	2,3	2,2	2,7	2,8
Inflation, KPIF	2,1	1,7	0,7	1,0	1,7	2,0
Inflation, KPI	2,0	1,8	0,7	1,0	1,9	2,4
Befolkning, 15–74 år	0,8	0,7	0,5	0,5	0,4	0,4

*Kalenderkorrigerat.

Källa: SKR cirkulär 20:20

3.2 Kommunernas ekonomi – coronakrisen en prövning för den redan ansträngda ekonomin

Den kommunala ekonomin var ansträngd redan före coronakrisen. Många kommuner arbetade med effektiviseringar och besparingar. Med coronapandemin har utsikterna för kommunernas ekonomi försämrats ytterligare. Den snabbt utbredda pandemin har gett upphov till en såväl global som inhemsk konjunkturlaps. Hur länge coronapandemin väntas pågå är det ingen som riktigt vet och det är ännu mycket svårt att förutse djupet och omfattningen av konsekvenserna av pandemin. Med all sannolikhet kommer kommunernas verksamhetsintäkter och skatteintäkterna att minska kraftigt i år och för en lång tid framöver. Situationen kan ytterligare försämrats av den höga investeringsnivån i kommunerna. Det finns en stor risk att många kommuner hamnar i en akut ekonomisk kris de närmaste åren.

I SKR:s scenario (tänkbar utveckling) väntas skatteunderlaget försvagas kraftigt 2020, men att en konjunkturåterhämtning under andra halvåret bidrar till en större ökning av skatteunderlaget 2021 och framåt. I scenariot antas lågkonjunkturen bestå till 2023.

3.2.1 Svagaste ökningen av skatteunderlaget på 30 år

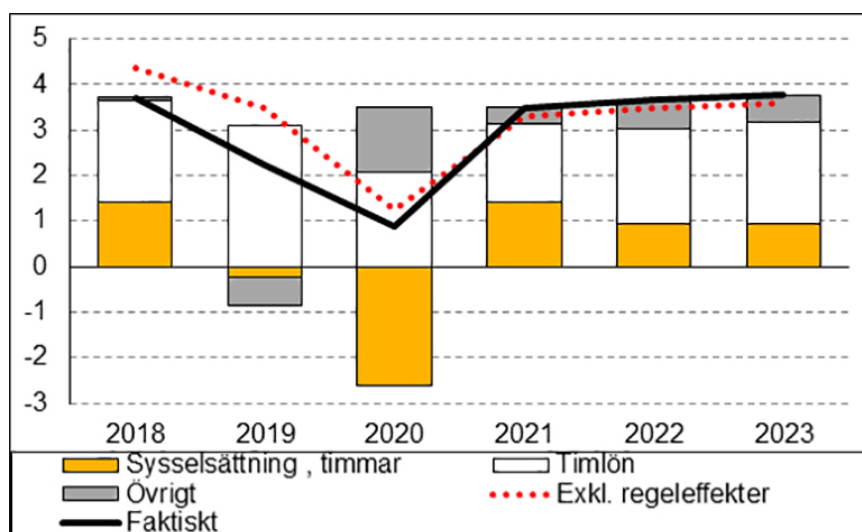
Skatteunderlagets ökningstakt för 2020 dämpas kraftigt när sysselsättning och antalet arbetade timmar sjunker i kombination med låga lönehöjningar och att lönesumman minskar. Timförändringen jämfört med 2019 antas uppgå till –3,3 procent för helåret 2020, trots återhämtning under det andra halvåret. Inbromsningen motverkas i viss mån av att enskilda näringsidkare väntas deklarerera större inkomster för 2020 än 2019, eftersom möjligheten att avsätta stora delar av vinsterna till periodiseringsfond försvinner. Dessutom väntas vissa åtgärder för att minska pandemins effekter leda till tillfälligt stora utbetalningar av sociala ersättningar, framförallt arbetsmarknadsersättningar och tillfällig föräldrapenning. Den sammantagna effekten blir att skatteunderlaget växer med 0,9 procent i år. Det skulle innebära att ökningstakten skulle bli den lägsta sedan efter skattereformen 1990/91.

Inte förrän mot slutet av 2023 antas att timgapet är slutet; det vill säga gapet mellan faktiskt antal arbetade timmar och den beräknade timpotentialen. Potentialen för antalet arbetade timmar beräknas från demografin och är en bedömning av jämviktsnivåer för antalet sysselsatta samt medelarbetstiden, i ett läge då varken hög eller lågkonjunktur råder.

Enligt SKR:s scenario börjar konjunkturåterhämtningen redan i höst, med en stark rekyl för antalet arbetade timmar. Trots negativ indexering av inkomstanknutna pensioner nästa år bidrar det till successivt tilltagande skatteunderlagstillväxt under perioden 2021–2023. Mot slutet av perioden ligger skatteunderlagstillväxten nära det historiska genomsnittet. Enligt SKR:s beräkning kommer skatteunderlaget att öka från 3,5 procent år 2021 till 3,8 procent 2023.

Utöver de direkta effekterna på sysselsättning och lönesumman kommer skatteunderlaget att i hög grad påverkas – direkt eller indirekt – av aviserade och beslutade åtgärder som ingår i de ”krispaket” regeringen presenterat den senaste tiden. En av dessa åtgärder får betydande inverkan på skatteunderlaget redan 2019, vilket försvårar jämförelser av olika prognoser mellan prognosmakare och över tid. Det gäller möjligheten för enskilda näringsidkare och handelsbolag att avsätta 100 procent av vinsten upp till en miljon kronor till periodiserings-fond när de deklarerar för 2019. Åtgärden syftar till att förbättra små företags likviditet, men beräknas sänka 2019 års skatteunderlag med över en procent. Därmed sjunker skatte-underlagets ökningstakt 2019 till lite mer än hälften av ett historiskt genomsnitt. Eftersom regionernas och kommunernas bokslut för 2019 är klara beräknas detta istället minska skatteinkomsterna i boksluten för i år med cirka 9 miljarder kronor. Beloppet ska återföras till beskattning de påföljande 6 åren. I proposition 2019/20:151 skrev regeringen ”Förslaget får (dock) effekter för kommunernas årliga resultat. Regeringen avser att justera för dessa effekter”. I diagrammet har SKR justerat underliggande skatteunderlag för detta som om kompensationen skulle baseras på lika stor återföring varje år med början 2020.

Diagram: Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter 2018-2023

Källor: Skatteverket och SKL.

3.2.2 Investeringstakten dämpas något

Kommunernas investeringar har ökat under en längre tid, men preliminära uppgifter för 2019 visar en klar dämpning av ökningstakten. Ökningen uppgår till 2,9 procent 2019 jämfört med 17 procent i genomsnitt för åren 2017 och 2018. En del kommuner vittnar om att coronaviruset inte kommer att påverka investeringarna 2020 – än så länge. Däremot diskuteras återhållsamhet för 2021. Det finns även resonemang som går åt andra hållet, i syfte att stödja det lokala näringslivet och att det finns mer ledig kapacitet för att kunna

genomföra investeringar som planerat. Prognosen för 2020 är på samma nivå som 2019, det vill säga investeringar på 75,2 miljarder kronor totalt för samtliga kommuner. För 2021 är kalkylen 73,7 miljarder kronor vilket är något lägre. Relaterat till skatter och bidrag motsvarar det en ökning från 9,9 procent 2015 till 11,9 procent 2021.

3.2.3 Förändringar i statsbudgeten som berör kommunerna

Den 15 april presenterade regeringen 2020 års ekonomiska vårproposition (2019/20:100) och Vårändringsbudget för 2020 (2019/20:99). Den ekonomiska vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2020–2022. Vårändringsbudgeten anger förändringar i årets budget. Nedan sammanfattas de viktigaste satsningarna som påverkar kommunerna 2020-2022 (beloppen avser hela riket):

- Ytterligare 20 miljarder kronor satsas på generella medel till kommuner och regioner för 2020. Tillsammans med tidigare ändringsbudgetar är det en ökning för 2020 med 22,5 miljarder kronor jämfört med BP20. För 2021 och 2022 höjs de generella statsbidragen med 12,5 miljarder kronor.
- Anslaget för att ersätta merkostnader på grund av covid-19 inom hälso- och sjukvård samt omsorg ökar från 1 miljard till 3 miljarder kronor.
- 675 miljoner kronor i ökat anslag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning för ökat antal platser och slopad medfinansiering, tidigare 50 procent, för kommunerna 2020. 2021 och framåt förväntas kommunernas medfinansiering vara 30 procent.
- 300 miljoner kronor extra till Statens Bostadsomvandling för 2020.
- 180 miljoner kronor under 2020 för att stärka kommunernas möjligheter att skapa sommarjobb för ungdomar. Arbetsförmedlingen är ansvarig myndighet för att fördela pengarna till kommunerna.

4 Pågående utredningar och dess effekter

Nedan redovisas utredningar som kan komma att påverka förutsättningar för Nacka kommun.

4.1 Utredning om en mer likvärdig skola

Regeringen beslutade den 19 juli 2018 att uppdra åt en särskild utredare att analysera och föreslå åtgärder för att minska skolsegregationen och förbättra resurstilldelningen till förskoleklass och grundskola i syfte att öka likvärdigheten inom berörda skolformer. Den 27 april 2020 överlämnade utredningen om en mer likvärdig skola sitt betänkande till utbildningsministern. Utredningen föreslår bland annat att

- Ett gemensamt skolval där alla vårdnadshavare och alla huvudmän deltar införs och administreras av Skolverket. Det fria skolvalet, det vill säga att vårdnadshavarna kan lämna önskemål, ska behållas. Det ska även fortsatt finnas en garanti för elever att bli placerade vid en kommunal skolenhet i närhet till hemmet om vårdnadshavaren inte önskar en annan skola.
- Möjliga urvalsgrunder till skolor förändras och regleras. När det finns fler sökande än platser vid en skola ska huvudmannen kunna välja att använda någon eller några av urvalsgrunderna syskonförtur, geografiskt baserat urval, kvot eller skolspår (för enskilda huvudmän verksamhetsmässigt samband). En huvudman ska också kunna välja att ge elever lika möjligheter att få en plats, det vill säga att ett randomiserat urval görs bland de elever som önskar en viss skola.
- En förändring ska genomföras av hur ersättningen till enskilda huvudmän, den så kallade skolpengen, beräknas. Avdrag ska göras för de merkostnader som uppstår på grund av att olika huvudmän har olika ansvar. Kommunen har, till skillnad från enskilda huvudmän, ansvar att dels erbjuda alla barn i kommunen en plats i en skola nära hemmet, dels ha beredskap att ta emot nya elever, något utredningen funnit genererar betydande merkostnader över tid.
- Flertalet riktade statsbidrag slås samman till ett sektorsbidrag till skolan. Sektorsbidraget ska stödja skolverksamheten och stimulera skolutveckling utifrån lokala behov och prioriteringar. För att erhålla statsbidrag ska huvudmannen utifrån analyser av den egna verksamhetens utvecklingsbehov sammanställa en treårig handlingsplan för att stärka likvärdighet och undervisningskvalitet. Resultatet av handlingsplanen ska följas upp och redovisas och Skolverket ska följa och stödja huvudmännens arbete. Staten föreslås också skjuta till ytterligare 3 miljarder kronor till sektorsbidraget.
- Skolverket bör etablera en regional organisation för att säkerställa ett aktivt och nära samarbete med huvudmännen i varje region. Genom en tydlig regional närvaro kan en starkare samlad kapacitet för att genomföra skolans uppdrag åstadkommas samtidigt som samarbetet på regional nivå mellan huvudmän, såväl kommunala som enskilda, och staten inklusive till exempel universitet och högskolor underlättas. Detta är särskilt nödvändigt för att skolor med svaga resultat, mätt i förhållande till skolans förutsättningar eller elevernas faktiska kunskapsresultat, snabbare ska kunna identifieras och insatser vidtas.

4.2 Kommunutredningen

Under de närmaste decennierna ställs kommunerna inför en rad utmaningar, bland annat till följd av den demografiska utvecklingen och den snabba urbaniseringstakten. För att kommunerna på lång sikt ska kunna möta samhällsutvecklingen krävs att de har en kapacitet som står i proportion till deras uppgifter. Regeringen beslutade i början på 2017 om direktiv att ge en parlamentariskt sammansatt kommitté i uppdrag att utarbeta en strategi för att stärka kommunernas kapacitet att fullgöra sina uppgifter och hantera sina utmaningar.

Kommittén ska utifrån kommunernas varierande förutsättningar dels identifiera och analysera de utmaningar som väntas ha särskilt stor påverkan på deras förmåga att klara av

sina uppgifter, dels analysera i vilken utsträckning som kommunal samverkan, kommunsammanläggningar, förändrade uppgifter, en asymmetrisk ansvarsfördelning och andra tänkbara åtgärder kan bidra till att stärka deras förmåga att möta samhällsutvecklingen.

Kommittén ska mot bakgrund av denna analys föreslå vilka åtgärder som bör vidtas och hur en genomförandeprocess kan utformas. De åtgärder som föreslås ska kunna genomföras inom dagens system för finansiering av den kommunala sektorn och ska inte innebära en ökning av statens utgifter. Eventuella förslag om kommunsammanläggningar ska bygga på frivillighet.

Den 19 februari 2020 överlämnade den parlamentariskt sammansatta Kommunutredningen sitt slutbetänkande till Civilminister Lena Micko. Utredningen lägger förslag inom bland annat följande områden:

- Förbättrad statlig styrning av kommunerna genom färre riktade statsbidrag.
- Översyn av det kommunalekonomiska utjämningsystemet.
- En kommunal försöksverksamhet initieras.
- Strategisk kommunsamverkan och frivilliga sammanläggningar stimuleras.
- En kommundelation inrättas som tillsammans med landshövdingarna för dialog med kommunerna om kapacitetsstärkande åtgärder.
- Kompetensförsörjningen underlättas genom minskade studieskulder för personer i utsatta kommuner.
- Stöd till kommunernas digitaliseringsarbete.

4.3 Förslag om ändringar i sekretessregler för att förebygga terrorism

Regeringen har beslutat om en proposition som ska stärka arbetet med att bekämpa terrorism. Det handlar bland annat om att socialtjänsten ges utökade möjligheter att ta del av uppgifter från Polismyndigheten. Nuvarande sekretessreglering innebär att Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och socialtjänsten inte kan utbyta information med varandra på ett ändamålsenligt sätt. Detta är ett hinder för en effektiv samverkan mot terrorism. Regeringen föreslår därför ändringar ibland annat offentlighets- och sekretesslagen som ska stärka arbetet med att bekämpa terrorism. Förslaget innebär att:

- Polismyndigheten ska få förenklade och utökade möjligheter att lämna ut uppgifter till den kommunala socialtjänsten i syfte att förebygga terroristbrottslighet.
- Myndigheter inom socialtjänsten ska få utökade möjligheter att dela med sig av uppgifter till Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.

- Utlämnande ska i större utsträckning kunna ske vid misstankar om att terroristbrottslighet har begåtts men också när det krävs för att förebygga sådan brottslighet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2020.

5 Kommunens utgångsläge

Nacka kommun står inför mycket stora utmaningar. Utöver den redan kända demografiska utvecklingen med fler barn och äldre har utsikterna för kommunens ekonomi försämrats kraftigt på grund av coronakrisen. Coronavirusets spridning har gett upphov till en global liksom inhemsk konjunkturkollaps som väntas pågå under åtminstone hela 2020. Det är idag mycket svårt att förutse djupet och omfattningen av konsekvenserna av pandemin. Enligt konjunkturinstitutets konjunkturbarometer (april) har bygg och anläggningsverksamheten knappt påverkats av coronakrisen. Dock förväntas bostadsbyggandet minska under 2020.

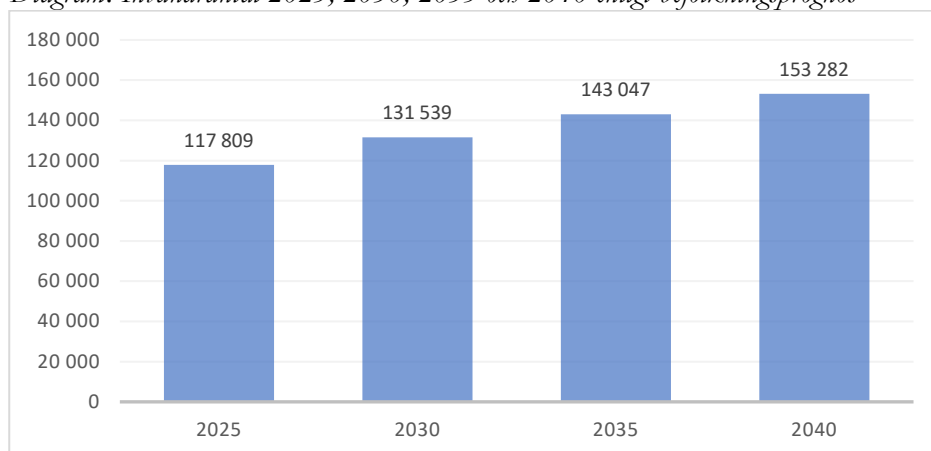
Huruvida regeringen skjuter till ytterligare resurser till kommunerna utöver det beslutade är ännu osäkert. Vad som är säkert är att pandemin försvagar kommunens ekonomi för budget och planperioden 2021–2023 genom kraftigt avvikande skatteunderlag och ökade verksamhetskostnader.

5.1 Nedjusterad befolkningsprognos i kommunen

Vid årsskiftet 2019/2020 var invånarantalet 105 189, vilket är en ökning med 1 533 personer under året. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 1,5 procent och är relativt lågt i jämförelse med den senaste tioårsperioden. Enligt årets befolkningsprognos förväntas invånarantalet vara 106 793 vid årsskiftet 2020/2021. Det innebär en befolkningsökning på 1 604 personer under 2020, vilket motsvarar en tillväxt på 1,5 procent. Under första kvartalet 2020 ökade Nackas befolkning med 334 personer. Det kan jämföras med en ökning på 395 personer under samma period 2019. Det är främst barn i åldern 0–5 år och vuxna i åldern 30–40 år som står för befolkningsökningen.

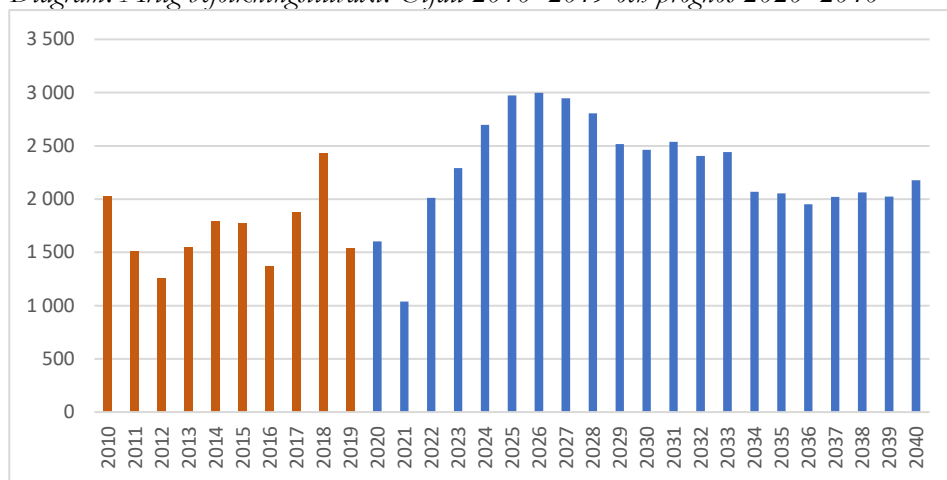
Enligt årets befolkningsprognos förväntas antalet Nackabor 2025 uppgå till knappt 118 000 och till 2030 öka till drygt 131 000. Invånarantalet förväntas passera 140 000 under 2034.

Diagram: Invånarantal 2025, 2030, 2035 och 2040 enligt befolkningsprognos

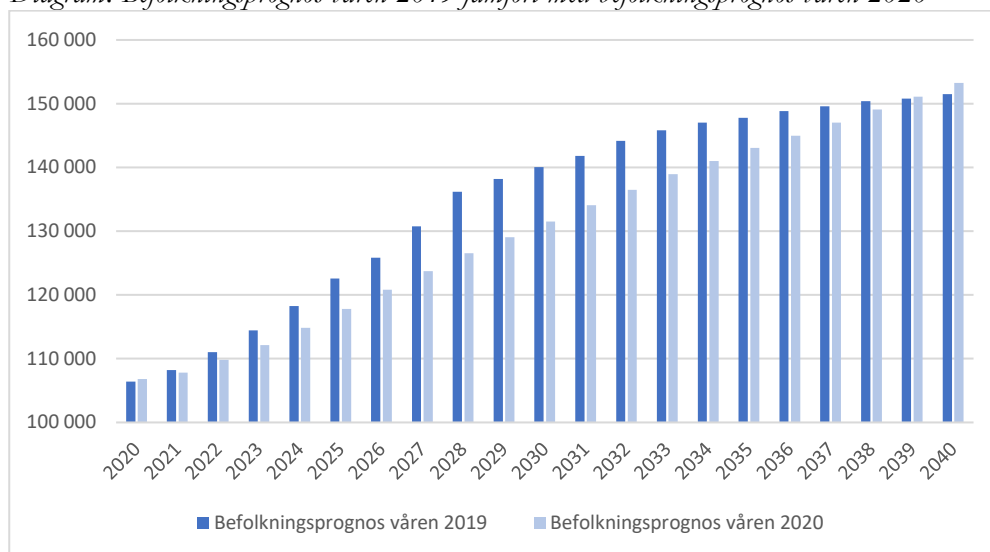
Befolkningstillväxten står i stark relation till byggandet och färdigställandet av bostäder. Osäkerheter kring hur utvecklingen på bostadsmarknaden påverkar byggandet finns. Enligt befolkningsprognosen ska invånarantalet tillta successivt under budgetperioden men beräknas öka som kraftigast under åren 2024–2028. Under denna period ska det enligt bostadsbyggnadsprognosen årligen färdigställas cirka 1 300 bostäder. Under 2021 förväntas en låg befolkningstillväxt på 1 038 personer, motsvarande 1,0 procent. Det beror på att det under 2021 beräknas färdigställas relativt få bostäder, cirka 450 stycken.

Diagram: Årlig befolkningstillväxt. Utfall 2010–2019 och prognos 2020–2040

I jämförelse med befolkningsprognosen från våren 2019 är befolkningstillväxten i årets befolkningsprognos nedjusterad, detta till följd av att den planerade byggtakten är förskjuten.

Diagram: Befolkningsprognos våren 2019 jämfört med befolkningsprognos våren 2020

Nacka är en relativt ung kommun. 2019 var medelåldern 39,1 år jämfört med rikets 41,3 år. Medelåldern i Stockholms län var 39,4 år. Jämfört med riket bor det en hög andel barn och en låg andel äldre personer i Nacka.

Tabell: Folkmängd per åldersgrupp

Folkmängd per åldersgrupp							
Ålder	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos →			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0 år	1 244	1 221	1 236	1 268	1 277	1 311	1 354
1-5 år	6 965	7 008	6 969	6 986	6 994	7 125	7 270
6-9 år	6 194	6 066	6 093	6 091	6 096	6 140	6 157
10-12 år	4 562	4 702	4 806	4 810	4 723	4 671	4 720
13-15 år	4 278	4 388	4 497	4 594	4 752	4 847	4 869
16-18 år	3 595	3 830	4 051	4 345	4 424	4 529	4 639
19-24 år	6 212	6 310	6 162	6 265	6 463	6 772	7 140
25-34 år	11 677	12 432	12 607	12 668	12 569	12 772	13 023
35-49 år	22 586	22 837	23 041	23 315	23 244	23 412	23 670
50-64 år	17 698	18 302	18 750	19 123	19 630	20 203	20 811
65-84 år	14 251	14 588	14 989	15 247	15 496	15 788	16 084
85- år	1 969	1 972	1 988	2 079	2 162	2 274	2 398
Totalt	101 231	103 656	105 189	106 793	107 831	109 844	112 136

Tabell: Förändring av antalet personer per år

Förändring av antalet personer per år					
Ålder	Utfall	Prognos →			
	2019	2020	2021	2022	2023
0 år	15	32	9	34	43
1-5 år	-39	17	8	131	145
6-9 år	27	-2	5	44	17
10-12 år	104	4	-87	-52	50
13-15 år	109	97	158	95	22
16-18 år	221	294	79	105	110
19-24 år	-148	103	198	309	368
25-34 år	175	61	-99	203	251
35-49 år	204	274	-71	168	258
50-64 år	448	373	506	573	608
65-84 år	401	258	249	291	296
85- år	16	91	83	112	124
Totalt	1 533	1 604	1 038	2 013	2 291

5.2 Bostadsbyggande

Nacka arbetar långsiktigt med planeringen för att möjliggöra tillkomsten av nya bostäder och arbetsplatser över tid men även tillräcklig kapacitet i välfärdsfastigheter. Den kommande stadsutvecklingen utgör en central förutsättning för kommunens måluppfyllelse av bostäder. Målet är att 20 000 nya bostäder ska färdigställas under åren 2014 till 2030, varav 14 000 på västra Sicklaön. Bostadsbyggandet i kommunen har en bred geografisk spridning. En majoritet av de tillkommande bostäderna är kopplade till den pågående stadsutvecklingen, men bostäder tillkommer även kontinuerligt inom befintliga detaljplaner. Sedan 2014 har hittills cirka 6 700 bostäder påbörjats och 5 800 färdigställts i kommunen. Under åren 2021–2023 beräknas nya bostäder tillkomma på Kvarnholmen, i Nacka strand, i centrala Nacka på Nya Gatan och i Sickla på Nobelberget samt i Orminge, Älta och Fisksätra.

Utbyggnadstakten i kommunen behöver anpassas till marknadsutvecklingen, utbyggnad av infrastruktur och utvecklingen generellt i regionen. Genomförandet av stadsutvecklingen på västra Sicklaön kommer ta längre tid än vad som tidigare beräknats. Takten i planeringen och byggandet påverkas av en rad olika faktorer, främst av inbromsningen på bostadsmarknaden, förseningen av tunnelbanan och riksintressepreciseringen av Östlig förbindelse. Det pågår ett arbete med att ta fram en ny genomförandeplan för västra Sicklaön, utifrån dessa nya förutsättningar. Den nya genomförandeplanen kommer att anpassas efter tunnelbanans förändrade tidplan.

Hur många bostäder som påbörjas och färdigställs samt upplåtelseform följs kontinuerligt upp och utgör ett viktigt underlag i arbetet med befolkningsprognoser. I mål och budget

2020-2022 gjordes en prognos om att närmare 4 000 bostäder börjar byggas i kommunen och drygt 3 000 färdigställs. Någon ny prognos för den kommande treårsperioden har inte gjorts med anledning av det pågående arbetet med genomförandeplaneringen för västra Sicklaön. En detaljerad prognos för bostadsbyggandet under perioden lämnas i samband med mål och budget 2021-2023.

5.3 Bokslut 2019 och prognos 2020

5.3.1 Ansträngt ekonomiskt läge

Redan innan coronakrisen bedömdes kommunens ekonomiska tillstånd som ansträngt. Bokslutet för 2019 visade ett resultat som är klart mycket lägre än det finansiella målet på 2 procent i resultatöverskott. Resultatet enligt balanskravet blev 71 miljoner kronor eller 1,3 procent i resultatöverskott. Därmed uppfylldes lagens krav att inte redovisa underskott. Från ett övergripande perspektiv är resultatet till stor del en följd av reavinster och andra försäljningsintäkter.

Resultatet tyngdes dock av att nämndernas driftkostnader var högre än budgeterat. Det finns flera förklaringar till de högre kostnaderna. Många och långvariga institutionsplaceringar av barn och unga, det omfattande vinterunderhållet under februari månad, ökade personalkostnader och låg beläggningsgrad inom omsorg och assistans, minskade intäkter för större bygglovsärenden, högre kostnader för intern administration, samt en ökning av antalet hemtjänsttimmar och att boendetiden i särskilda boenden ökat.

Nämnderna signalerade tidigt under 2019 om ökade driftkostnader och utifrån det fick de berörda nämnderna uppdraget att långsiktigt minska kostnaderna och på årsbasis stärka kommunens resultat. Allmän återhållsamhet infördes i kommunen i början av hösten 2019.

Inför 2020 beslutade kommunstyrelsen en kommunövergripande åtgärdsplan med sju punkter som ska sänka kostnaderna och vara ett komplement till det besparingsarbete som redan pågår i flera verksamheter för att komma i balans. De kommunövergripande åtgärderna handlar om generell besparing på 5 procent, robust och realistisk genomförandeplanering, effektiva processer, systemrensning och digitalisering av processer samt minskning av konsulter. Bakgrunden var ett redan ansträngt ekonomiskt ingångsläge för budget- och planeringsperioden 2020-2022. Att besparingarna genomförs tidigt och medför en lägre generell kostnadsnivå är nödvändigt för att kunna bemöta de lägre skatteintäkterna.

Däremot är kommunens soliditet fortsatt god och uppgick till 42 procent 2019. Det är en förbättring med cirka 1 procentenhet jämfört med 2018 och målet på 38 procent uppnåddes. Den förbättrade soliditeten beror framförallt på reavinster och andra försäljningsintäkter.

5.3.1 Fortsatta investeringsbehov och högre låneskuld

Nacka kommun har under de senaste åren genomfört omfattande investeringar.

Kommunens investeringar under 2019 uppgick till 1,1 miljarder kronor.

Av dessa investerades cirka 858 miljoner i infrastruktur och exploatering såsom vägar, belysning, park och mark, 244 miljoner kronor i skolor och förskolor, 18 miljoner i idrottsanläggningar, och cirka 4 miljoner kronor gick till kultur, äldre och övrigt.

De största investeringarna har gjorts inom fastighetsområdet som uppbyggnad av skolor och förskolor exempelvis Boo Gårds skola, Sigfridborgs skola och Svanhöjdens förskola.

Inom stadsbyggnad har exploateringar genomförts bland annat i centrala Nacka, Orminge, Älta och Boo. Projektet Nya gatan möjliggör nya bostäder samt nya verksamheter i centrala Nacka inte långt från kommande t-banestation vid Nacka Forum. Investeringarna hade inte varit möjliga utan en positiv resultatutveckling under de senaste åren.

Låneskulden var fortsatt låg 2019 och uppgick till 1,4 miljarder kronor vid årets slut. Förväntade markförsäljningslikviditet på 0,5 miljarder medför att låneskulden beräknas öka marginellt under 2020 trots tillkommande investeringar. Låneskulden prognosticeras vid slutet av 2020 uppgå till 1,5 miljarder. Ett fortsatt ökat investeringsbehov medför ökande lånebehov framöver. Även under 2021 förstärks likviditeten genom markförsäljningar och låneskulden beräknas till 2,7 miljarder kronor för att därefter uppgå till 3,9 miljarder kronor för 2022 och till 5,0 miljarder kronor för 2023. Det växande lånebehovet underlättas av att Standard & Poor's värderar Nacka kommun till det högsta kreditvärdighetsbetyget (AAA). Det innebär ett kvitto på att Nacka kommun har de rätta ekonomiska förutsättningarna att få de bästa möjliga lånevillkor i form av fler långivare och lägre räntor.

5.3.2 Prognos 2020

I samband med tertialbokslut 1 tas en prognos fram för helåret. Prognosen ser ut att bli bättre än budgeterat. Kommunens ekonomiska resultat beräknas bli 645 miljoner kronor, vilket är 176 miljoner kronor bättre än årsbudget på 489 miljoner kronor. Det beror på reavinster och försäljningar av exploateringsmark, medfinansiering av T-banan och att nämndernas sammantagna resultat visar på överskott jämfört med budget.

För 2020 prognostiserar nämnderna ett sammantaget överskott på 21 miljoner kronor. De stora överskotten finns inom arbets- och företagsnämnden, utbildningsnämnden och äldre- och nämnden. Socialnämnden, natur- och trafikenämnden och produktionsverksamheten Välfärd samhällsservice inom kommunstyrelsen prognostiserar underskott för i år. Underskotten drivs av fortsatta kostnader för dygnsvården av barn och unga, ökade kostnader för personliga assistenter för funktionsnedsatta, avskrivningar för tillkommande anläggningar och extraordinära kostnader kopplat till coronapandemin inom affärsområdet äldreomsorg. Övriga nämnder förväntas redovisa mindre överskott eller nollresultat.

En väsentligt bidragande orsak till att årsprognosen för nämnderna är positiv är att de har börjat agera och vidtagit åtgärder enligt den kommunövergripande åtgärdsplan som beslutades av kommunstyrelsen i december 2019. Detta i kombination med fokus på återhållsamhet och det besparingsarbete som pågår sedan tidigare i flera verksamheter. Att fortsätta hålla ekonomi i balans är mycket viktigt för att gå in 2021 på rätt nivå.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning väntas sammantaget bli 34 miljoner kronor bättre än budget. Det beror främst på generella statsbidrag som tillkommit sedan budget för 2020 beslutades.

Kommunens låneskuld uppgick till 1,5 miljard kronor vid utgången av första tertialet i år. Det är en ökning med 100 miljoner kronor sedan årsskiftet 2019/2020. Vid utgången av 2020 väntas låneskulden fortsätta att ligga på 1,5 miljarder kronor. Fortsatta investeringsbehov medför att låneskulden kommer att öka ytterligare de närmaste åren.

För år 2020 prognostiserar nämnderna en investeringsvolym på cirka 1,1 miljarder kronor. Planerade investeringar uppgår till cirka 1,8 miljarder kronor planperioden 2021-2023.

5.3.3 God budgetföljsamhet och prioriteringar i fokus

För att säkerställa en långsiktig god ekonomisk hushållning är inriktningen att det finansiella överskottsmålet på 2 procent av skatteintäkter och utjämning över tid ska vara styrande för budget och planperioden 2021 - 2023. Det blir därmed viktigt att intäkter och kostnader anpassas så att överskottsmålet över tid kan uppnås. För att klara den långsiktiga ekonomin behöver budgethållning och budgetdisciplin vara i fokus och prioriteringar göras.

Nämnderna har tuffa utmaningar de kommande åren. Nämndernas verksamhet måste bedrivas inom de ekonomiska ramar och mål som är beslutade. Alla nämnder har ett ansvar för att säkerställa att kommunen uppnår en långsiktigt god ekonomisk hushållning. Utifrån de nu kända ekonomiska förutsättningarna är det nödvändigt att bibehålla nämndernas andel av skattenettet. Detta kan till någon del ske genom ökade externa intäkter, men till största del genom minskade alternativt bibehållna kostnadsnivåer. Någon generell kompensation för löne- och prisökningar blir därmed inte aktuellt för perioden.

5.3.4 Maximalt värde för skattepengarna

Kvaliteten på kommunens välfärdstjänster och service ska även i framtiden vara hög. Tjänster och service ska erbjudas Nackaborna till lägsta möjliga skattenivå och konkurrenskraftiga avgifter. Arbetet med att få en mer kostnadseffektiv verksamhet med fortsatt hög kvalitet ska fortsätta. I slutändan handlar det om att Nacka kommun även fortsättningsvis måste attrahera tillräckligt många nya invånare så att skatteintäkterna ökar i tillräcklig omfattning som behoven av välfärdstjänster och service växer.

6 Gemensam inriktning och utvecklingsområden

Den politiska viljeinriktningen som anges i alliansens majoritetsprogram består av fyra prioriterade huvuduppgifter för innevarande mandatperiod. Det är områden som berör och involverar hela kommunen och där alla delar av kommunens organisation kan och måste bidra för att vi ska lyckas.

- Stadsbyggande i takt med medborgare och miljö
- Miljösmart kommun
- Fler jobb och snabb etablering
- Ekonomi i balans och effektiv styrning

Stadsbyggnad i takt med medborgare och miljö

Sedan Stockholmsöverenskommelsen tecknades 2014 har Nacka kommun arbetat för att klara åtagandet att färdigställa 13 500 lägenheter fram till 2030. Denna utbyggnadstakt skulle innebära att kommunen i närtid skulle behöva ta på sig stora investeringar i infrastruktur och välfärdsfastigheter. Inbromsningen på bostadsmarknaden, förseningen av tunnelbanan, med flera faktorer, medför dock att genomförandet kommer att ta längre tid än tidigare beräknat. Nya analyser visar dessutom att marknaden i genomsnitt kommer att efterfråga cirka 600 nya bostäder om året inom det geografiska området, fram till dess att tunnelbanan tagits i trafik. Den lägre byggtakten medför att kommunen kan senarelägga delar av de planerade investeringarna. Detta förutsätter vissa omprioriteringar av de cirka 70 pågående stadsbyggnadsprojekten på västra Sicklaön. En robust genomförandeplan med tillhörande prioriteringar av projekt har tagits fram för att säkra en balanserad utbyggnadstakt, där kommunens investeringar går i takt med bostadsbyggandet. Den nya genomförandeplanen används som underlag i arbetet med mål och budget 2021-2023.

Miljösmart kommun

Vårt miljöarbete fortsätter att utvecklas där miljö och klimatambitioner blir en alltmer naturlig del i verksamheten. Nacka kommun tar redan en stor del av ansvaret för genomförandet av Agenda 2030 och det pågår ett arbete med hur Agenda 2030 ska implementeras i verksamheterna.

Fler jobb och snabb etablering

Arbete med att förbättra företagsklimatet är en mycket viktig fråga. Företagen ska uppleva att Nacka erbjuder de bästa förutsättningarna för att starta och driva verksamheter. Coronakrisen har slagit hårt mot företagen och sysselsättningen. Till följd av detta tog kommunen tidigt fram konkreta åtgärder för att stötta det lokala näringslivet, främst till företag inom besöks- och servicesektorer och detaljhandel. Syftet är att stärka företagens likviditet, frigöra tid för företagen att hantera svåra personalsituationer och att skapa framtidstro. Att arbeta med utbildning och insatser för att få fler i arbete är ett annat viktigt område.

Ekonomi i balans och effektiv styrning

Ambitionen ”Vi ska vara bäst på att vara kommun” slår fast att kommunen ska ägna sig åt sina kärnuppdrag samt att verksamheterna ska hålla en hög kvalitet. Ambitionen tydliggör också vikten av att resultat mäts och jämförs med andra kommuner. Nacka kommun ska vara bland de 10 procent bästa i kommunala jämförelser.

Kommunens verksamheter ska arbeta med kostnadseffektiva lösningar och Nacka kommun ska vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet per område. Att fokusera på att nå målet kring ökad kostnadseffektivitet är ett viktigt arbete som pågår med analyser och jämförelser. Med detta följer att inspireras och lära av andra framgångsrika kommuner och organisationer för att nå ökad kostnadseffektivitet. Ökad fokus på kärnverksamhet är en annan del. Nacka vill vara en smart, enkel och öppen kommun. Verksamheten ska utvecklas i nära samspel med dem kommunen är till för och tillsammans med andra aktörer för att skapa maximalt värde för skattepengarna.

7 Ekonomiska ramar 2021-2023 Nacka kommun

7.1 Ekonomiska ramar

Med anledning av det exceptionellt osäkra ekonomiska läget som råder i omvärlden på grund av coronapandemin finns det inget utrymme för ökade kostnadsramar 2021. Skatteintäkterna utvecklas långsamt och kommer troligen att bli ännu lägre än nuvarande prognos. Utrymmet för att kompensera nämnderna för tillkommande volymer är för litet och under rådande osäkra förutsättningar kommer nämnderna att få i princip oförändrade budgetramar jämfört med 2020. Detta ger ett resultat på 520 miljoner kronor för 2021. I resultatet finns exploateringsreavinster och gåvor med sammanlagt 369 miljoner kronor, vilket medför ett underliggande resultat för den löpande verksamheten på 151 miljoner kronor. Detta motsvarar en långsiktigt hållbar nivå på minst 2 procent. Att nå föreslaget resultat med de låga uppräkningskräver effektiviseringar i verksamheten.

Tabell: Resultaträkning 2020-2023

Resultaträkning	2019	2020	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
Verksamhetens intäkter	1 693	1 475	1 558	1 616	1 591	1 597
Verksamhetens kostnader	-6 543	-6 444	-6 337	-6 574	-6 472	-6 494
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster	-4 850	-4 970	-4 779	-4 958	-4 881	-4 898
Realisationsvinster försäljning tomträtter		0		0	0	0
Övriga realisationsvinster		1		0	0	0
Avskrivningar	-263	-254	-283	-305	-329	-348
Verksamhetens nettokostnader	-5 113	-5 223	-5 062	-5 262	-5 210	-5 246
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 599	5 744	5 576	5 866	6 131	6 368
Inkomstutjämnning	-545	-526	-536	-595	-632	-609
Kostnadsutjämnning	386	305	299	272	283	300
LSS-utjämnning	-118	-128	-125	-104	-106	-108
Regleringsavgift/bidrag	73	109	108	223	208	183
Införandebidrag	0	38	38	0	0	0
Övriga generella statsbidrag	21	16	230	0	0	0
Fastighetsavgift	157	164	165	169	169	169
Skattenetto	5 573	5 720	5 754	5 832	6 054	6 303
Utdelning kommunala bolag	21	27	15	17	17	17
Finansiella intäkter	21	8	14	13	16	19
Finansiella kostnader	-39	-43	-77	-79	-91	-99
Finansnetto	3	-8	-48	-50	-58	-63
Resultat före extraordinära poster	463	489	645	520	785	994
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	463	489	645	520	785	994
varav reavinster och gåvor	392	401	469	369	278	414
Balanskravsresultat	71	88	176	151	508	580

7.2 Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämnning och generella statsbidrag

Under rubriken ”Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämnning” (skattenetto) ingår skatteintäkter, inkomst- och kostnadsutjämnning, LSS-utjämnning, regleringspost, fastighetsavgift och generella statsbidrag.

Skatteprognosen för 2020-2023 baseras på SKRs prognos från april 2020. Till följd av coronapandemin råder exceptionellt hög ovisshet i rådande prognoser och osäkerhetsfaktorerna är höga och många. Underlaget bör därför beaktas med stor försiktighet. Flera prognosmakare, där ibland SKR, bedömer att det mest troliga är att det kommer ske ytterligare nedrevideringar av skatteunderlaget framöver.

Skattenettoprognosen för 2021 beräknas till 5,8 miljarder kronor, vilket är en ökning med 78 miljoner kronor eller 1,4 procent jämfört med prognos 2020.

Tabell: Kommunens skattenetto 2019-2023, miljoner kronor

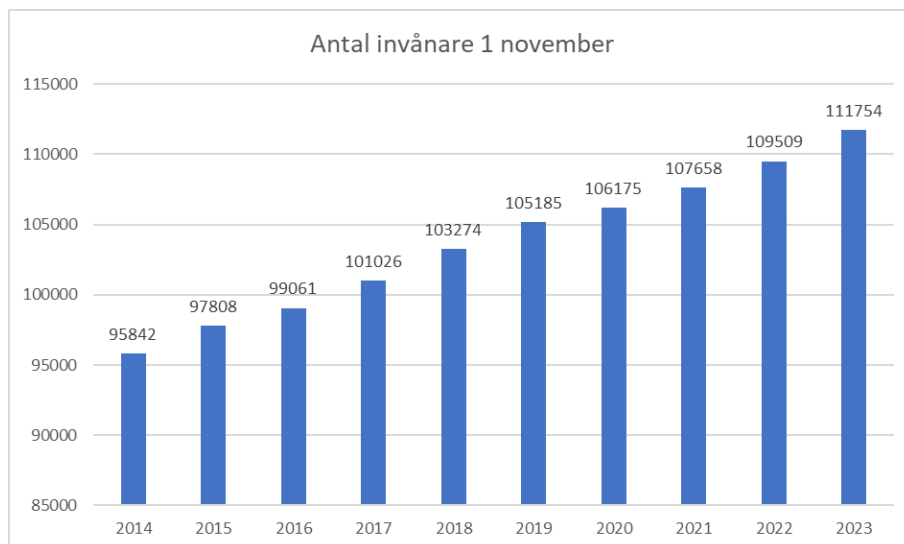
Skattenetto	2019	2020	2020	2021	2022	2023
	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 599	5 744	5 576	5 866	6 131	6 368
Allmän kommunalskatt	5 641	5 758	5 766	5 866	6 131	6 368
Avräkning	-42	-15	-190	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	-27	-23	178	-34	-77	-65
Inkomstutjämning	-545	-526	-536	-595	-632	-609
Kostnadsutjämning	386	305	299	272	283	300
Införandebidrag		38	38	0	0	0
Regleringsavgift/bidrag	73	109	108	223	208	183
LSS	-118	-128	-125	-104	-106	-108
Övriga generella statsbidrag	21	16	230	0	0	0
Fastighetsavgift	157	164	165	169	169	169
Summa skattenetto	5 573	5 720	5 754	5 832	6 054	6 303

Kommunens skattenetto över tid, miljoner kronor

Skattenetto	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget	Prognos	Prognos	Prognos
Summa skattenetto	4 928	5 076	5 293	5 573	5 720	5 832	6 054	6 303
Förändring fr fgå		149	217	280	147	112	222	249
Procentuell förändring fr fgå		3,0%	4,3%	5,3%	2,6%	2,0%	3,8%	4,1%

Skattenettet ökar med 112 miljoner kronor mellan budget 2020 och 2021, vilket är en väsentligt lägre ökning än tidigare år.

Beräkningen är baserad på oförändrad skattesats om 18,43. Enligt befolkningsprognosen kommer folkmängden i Nacka att uppgå till 106 175 invånare den 1 november 2020, vilket är 990 invånare fler än motsvarande tidpunkt 2019. Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag är för 2020 prognostiserade utifrån detta invånarantal. Skatteintäkterna 2022 och 2023 är baserade på 107 658 respektive 109 509 invånare.

Tabell: *Antalet invånare i Nacka kommun 1 november 2014-2023, prognos från 2020*

7.2.1 Skatteintäkter

Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak, cirka 80 procent, av skatteintäkter. Personer med förvärvsinkomst betalar kommunal skatt till kommunen och regionen där de är folkbokförda. Kommunens skattesats beräknas vara oförändrad vilket innebär att invånarna betalar 18,43 kronor i skatt per intjänad hundralapp. Kommunens skattesats är en av de lägsta i landet.

De kommunala skatteintäkterna är främst beroende av kommunens folkmängd och av hur skatteunderlaget utvecklas i hela landet.

 Tabell: *De senaste skatteunderlagsprognoserna för riket*

Procentuell förändring

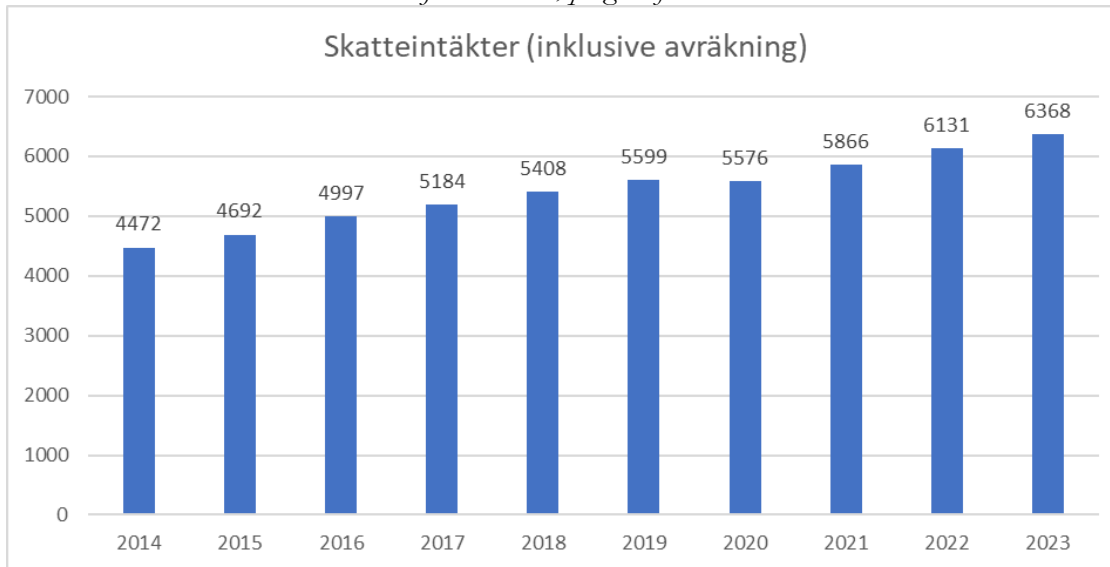
	2019	2020	2021	2022	2023	2019-2022
SKR apr	2,2	0,9	3,5	3,7	3,8	14,8
Reg apr	2,0	1,8	3,9	3,5	4,5	16,7
ESV mar	2,9	2,3	3,2	3,1	3,0	15,4
SKR feb	3,2	2,4	3,1	3,8	3,8	17,4

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKR.

SKRs prognos för skatteunderlaget för 2020 visar en inbromsning till den lägsta ökningstakt Sverige haft sedan före skattereformen 1990/91. Orsaken är framförallt att den kraftiga minskningen av arbetade timmar till följd av coronapandemin i kombination med låga lönehöjningar leder till att lönesumman minskar. Enligt prognosen börjar konjunkturåterhämtningen redan under hösten, med en stark uppgång för antalet arbetade timmar.

Trots negativ indexering av inkomstanknutna pensioner 2021 bidrar det till successivt tilltagande skatteunderlagstillväxt. Mot slutet av perioden ligger den nära det historiska genomsnittet. Tillsammans med den kraftiga inbromsningen 2019–2020 blir dock den ackumulerade effekten att skatteunderlagets nivå år 2023 landar ett par procentenheter lägre än prognosen som gjordes före utbrottet av covid 19.

Skatteintäkter Nacka 2014-2023 miljoner kronor, prognos från 2020

Nackas skatteintäkter inklusive avräkningen prognostiseras till 5,9 miljarder kronor 2021. Det är en ökning från 2020 med 5,2 procent mot de kraftigt nedreviderade skatteintäkterna för 2020. Den stora procentuella ökningen beror på en återhämtning från en extremt låg nivå till följd av coronapandemin 2020. Återhämtningen räcker inte till för att nå de 6,0 miljarder kronor som skatteintäkterna prognostiserades för 2021 i Mål och budget 2020-2022. Skatteintäkterna för 2022 bedöms uppnå 6,1 miljarder kronor. Inte heller då ligger skatteintäkterna i nivå med prognoser som gjordes före coronapandemins utbrott. År 2023 uppgår skatteintäkterna till 6,4 miljarder kronor.

7.2.2 Kommunalekonomisk utjämning

Sveriges kommuner har inte samma förutsättningar att bedriva verksamhet. Det beror till exempel på skillnader avseende individernas bakgrund, beskattningsbara inkomsten, åldersstruktur, socioekonomi och geografin. Syftet med den kommunalekonomiska utjämningen är att kommuninvånarna, oavsett var man bor, ska ha samma möjlighet till kommunal service. Avsikten är att skillnader i kommunalskatt i stort ska spegla skillnader i effektivitet, service och avgiftsnivå och inte bero på skillnader i strukturella förutsättningar.

Utjämningsystemet består av tre olika delar; inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen (som i sig består av flera olika delmodeller) och regleringsbidrag/regleringsavgift. Dessutom

finns ett kostnadsutjämningsystem för kostnader kopplade till lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Sammantaget är Nacka kommun en av få kommuner i landet som är nettobidragsgivare i utjämningsystemet. Kommunen betalar en avgift i inkomstutjämningsen (inklusive införandebidrag) och LSS-utjämningsen, men erhåller en kompensation i kostnadsutjämningsen. Sammantaget är nettobidraget inklusive fastighetsavgift under 2021 34 miljoner kronor.

Tabell: Utjämnings mellan kommunerna 2016-2023, miljoner kronor

Utjämnings mellan kommunerna	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
Inkomstutjämnings	-505	-552	-586	-545	-536	-595	-632	-609
Kostnadsutjämnings	291	294	355	386	299	272	283	300
Införandebidrag	64	36	10	0	38	0	0	0
Regleringsavgift/bidrag	-3	-1	16	73	108	223	208	183
LSS	-105	-83	-103	-118	-125	-104	-106	-108
Fastighetsavgift	142	149	152	157	165	169	169	169
Summa utjämnings	-116	-157	-156	-48	-51	-34	-77	-65

7.2.3 Inkomstutjämningsen

Inkomstutjämningsen är ett fördelningssystem som utgår från respektive kommuns skattekraft. Kommuner med låg skattekraft får ett bidrag per invånare och kommuner med hög skattekraft, som Nacka, får betala en avgift till systemet. De fåtal kommuner som har en skattekraft över 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i riket betalar en avgift in i systemet. Nacka kommun prognostiseras att ha en skattekraft på 129 procent år 2021.

För 2021 prognostiseras en avgift i inkomstutjämningsen på 595 miljoner kronor. Varje invånare i Nacka kommun bidrar med 5 601 kronor. För 2021 och 2022 är avgiften 632 respektive 609 miljoner kronor. Åren 2014 och 2016 infördes förändringar i inkomstutjämningsen som innebar försämringar för Nacka kommun. Under en övergångsperiod fick Nacka ett införandebidrag som upphörde 2019.

7.2.4 Kostnadsutjämningsen

Kostnadsutjämningsen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur skjuter till medel till kommuner som inte har samma goda förutsättningar. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet och avgifter. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering. Modellen har tidigare bestått av tio delmodeller; förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg, barn med utländsk bakgrund, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur, löner och kollektivtrafik.

I november 2019 beslutade riksdagen om förändringar i den nuvarande kostnadsutjämningen. I det nya systemet utgår tre delmodeller, barn och ungdomar med utländsk bakgrund, befolkningsförändringar samt bebyggelsestruktur och tre nya delmodeller tillkommer, kommunal vuxenutbildning, infrastruktur och skydd respektive verksamhetsövergripande kostnader. Utjämningens omfattning ökar med en miljard kronor både för kommuner och regioner. Lagändringen trädde i kraft första januari 2020. För Nacka innebär förändringen i kostnadsutjämningen en försämring som motsvarar 359 kronor per invånare eller cirka 38 miljoner kronor.

Ett särskilt bidrag har införts för att begränsa den negativa effekten för enskilda kommuner. Nackas del av införandebidraget uppgår till 38 miljoner kronor men bidraget avser endast det första året, det vill säga 2020. Från och med 2021 tas införandebidraget bort vilket försämrar Nackas skattenetto årligen med cirka 38 miljoner kronor.

För 2021 prognostiseras kostnadsutjämningen för Nacka kommun till ett bidrag på 272 miljoner kronor (2 566 kronor per invånare) och för åren 2022-2023 282 respektive 300 miljoner kronor.

7.2.5 Regleringsbidrag/regleringsavgift

Regleringsposten i utjämningsystemet är till för att justera för mellanskillnaden mellan bidragen och avgifterna i inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen och strukturbidraget i förhållande till de anslagposter som riksdagen anvisat. När summan av samtliga bidrag, minus de inbetalda avgifterna blir lägre än det belopp staten beslutat tillföra kommunerna, får alla kommuner ett regleringsbidrag, i annat fall en regleringsavgift. Konstruktionen är till för att statens kostnader inte ska påverkas av den fastställda nivån i inkomstutjämningen. Regleringsposten för Nacka kommun beräknas år 2021 att uppgå till ett bidrag på 223 miljoner kronor (2 101 kronor per invånare) och för åren 2022-2023 uppgår bidraget till 208 miljoner kronor 2022 respektive 300 miljoner kronor 2023. Regleringsbidraget inkluderar en ersättning från staten för kommunernas förlorade skatteintäkter med anledning av coronapandemin. År 2020 delas dessa pengar ut som generella statsbidrag men från och med 2021 ligger de i regleringsposten.

7.2.6 LSS-utjämningen

LSS-utjämningen är ett interkommunalt utjämningsystem och kommunens utfall är relaterat till övriga kommuners utfall. Beräkningarna som ligger till grund för LSS-utjämningen baserar sig på antalet LSS-insatser och kommunernas ekonomiska utfall under 2019. Prognosen för Nacka kommun år 2021 är att betala en avgift i LSS-utjämningen på 104 miljoner kronor.

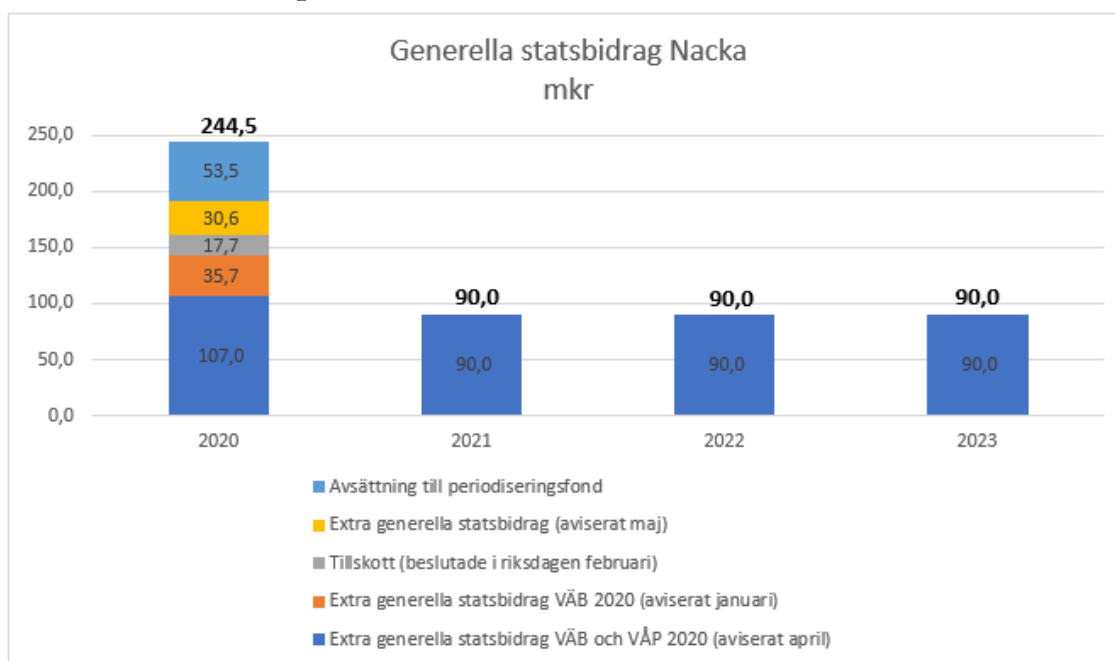
7.2.7 Fastighetsavgiften

Vid fastighetsavgiftens införande (2008) fördelades 1 314 kronor per invånare ut som ett grundbelopp. Därefter behåller varje kommun sin ökade intäkt jämfört med basåret. Fastighetsavgiften i Nacka kommun förväntas uppgå till 169 miljoner kronor per år för planperioden 2021-2023.

7.2.8 Övergripande generella statsbidrag

De statliga bidragen kan vara generella, då får kommunerna använda bidraget där kommunen anser att det behövs mest, eller riktade, då ska de gå till specifika verksamheter till exempel flyktingmottagande eller kvalitetsutveckling inom skolan. Flera nya statsbidrag har beslutats och aviserats under 2020 med anledning av coronapandemin. En del av de statsbidrag som tilldelas kommunerna 2020 upphör 2021 medan de som tilldelas som ett permanent tillskott fördelas via regleringsposten.

Tabell: Generella statsbidrag aviserade och beslutade under 2020

7.3 Finansiering

7.3.1 Finansiell verksamhet

Inom finansiell verksamhet finns vissa kommunövergripande intäkter och kostnader budgeterade som ingår i verksamhetens intäkter och kostnader. Här ingår, bland annat pensioner, vissa statsbidrag och realisationsvinster. Pensioner, förutom det som påförts nämnderna via PO-pålägget, beräknas under 2021 uppgå till 100 miljoner kronor, består främst av kostnader för pensioner intjänade före 1998.

Statsbidrag uppgår till 33 miljoner kronor, vilket avser statsbidrag för maxtaxan för förskolan på 25 miljoner kronor, för kvalitetssäkrande åtgärder inom förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet på 6 miljoner kronor samt för flyktingmottagande på 2 miljoner kronor.

Inom finansiell verksamhet redovisas även gåvor (övertagande av tillgångar) på 101 miljoner kronor och realisationsvinster som uppgår till 268 miljoner kronor. Huvuddelen av realisationsvinsterna kommer från försäljning av mark för bostadsbyggande, exempelvis Nya gatan och knutpunkten.

Ytterligare poster som redovisas i finansiell verksamhet är exploateringsersättningar, saneringar, rivningar, utrangeringar, evakueringskostnader vid ombyggnation. Kommunen har i ett avtal med Hemsö åtagit sig kostnader för evakuering av Stavsborgsskolan. Kostnaden för Stavsborgsskolan uppgår sammantaget till 124 miljoner kronor 2021.

7.3.2 Finansiella intäkter och kostnader

Finansnetto	2020	2021	2022	2023
Mkr	Budget	Budget	Plan	Plan
Finansiella intäkter	35	29	32	36
Ränta på lån till koncernen	6	11	13	17
Utdelning från Nacka Energi AB	27	27	27	27
Avgår ej utdeln.bart fr Nacka Stadshus AB		-10	-10	-10
Försäljning bostadsrätter	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	2	2	2	2
Finansiella kostnader	-43	-79	-91	-99
Ränta lån	-13	-16	-24	-34
Finansiell pensionskostnad	-17	-17	-22	-27
Försäljning bostadsrätter	0	-5	-5	0
Medfinansiering tunnelbana		-26	-24	-23
Övriga finansiella kostnader	-13	-15	-16	-16
Totalt	-8	-50	-58	-63

De finansiella intäkterna uppgår 2021 till 29 miljoner kronor. Kommunens finansiella intäkter består av ränteutäkter och låneramsavgift för utlåning till bolagen (13 miljoner kronor) samt utdelning från Nacka stadshus AB (17 miljoner kronor).

Jämfört med budget 2020 är de finansiella intäkterna 6 miljoner kronor lägre. Förändringen beror i huvudsak på en lägre utdelning från Nacka stadshus AB med 10 miljoner kronor jämfört med budget 2020. Nacka Energi AB ska dela ut 26,8 miljoner kronor till Nacka stadshus AB. Utdelningen från Nacka Stadshus AB till kommunen begränsas dock av att Nacka stadshus AB inte har tillräckligt med fritt eget kapital. Utlåningen till Nacka Vatten och Avfall AB har ökat och därmed också ränteintäkterna (4 miljoner kronor).

De finansiella kostnaderna budgeteras 2021 till 79 miljoner kronor. Räntekostnaden för lån beräknas till cirka 16 miljoner kronor med en genomsnittlig ränta på 0,48 procent. Räntan på pensioner förväntas uppgå till 17 miljoner kronor vilket är på samma nivå som för 2020. Reaförluster i samband med försäljning av bostadsrätter beräknas till 5 miljoner kronor. Övriga finansiella kostnader budgeteras till 15 miljoner kronor och består av bankkostnader, ratingkostnader, kostnader för backupfaciliteter, upplåningskostnader med mera. För ramen 2021 justeras KPI uppräknigen för tunnelbanan som en finansiell kostnad. Därmed ökar de finansiella kostnaderna.

Jämfört med budget 2020 är de finansiella kostnaderna 36 miljoner kronor högre, vilket främst beror på förändrad redovisningsprincip för KPI tunnelbanan samt ökad upplåning och reaförluster vid försäljning av bostadsrätter.

Kommunens låneskuld förväntas vid utgången av 2021 uppgå till 2,7 miljarder kronor, varav drygt 1,5 miljarder avser utlåning till kommunens bolag. Nacka kommun står inför en period med en stark befolkningstillväxt, vilket kommer att ha effekter på den kommunala ekonomin. Kommunens lånenivå är idag låg, men i samband att investeringarna under de närmsta åren ökar kommer också kommunens upplåningsbehov att öka. Vid 2020 års utgång beräknas låneskulden vara 1,5 miljarder kronor, då likviditet från markförsäljningar om cirka 0,5 miljarder kronor och en något lägre investeringstakt än beräknat bidragit till en lägre låneskuld. Under 2021 förväntas kommunens låneskuld uppgå till 2,7 miljarder kronor. Den ökar sedan till 3,9 miljarder år 2023 och till 5,0 miljarder kronor 2024.

Coronapandemins förlopp med dess dramatiska utvecklingen under våren har helt förändrat konjunktur och inflationsutsikterna för såväl Sverige som omvärlden. Eftersom läget är så osäkert valde Riksbanken, vid sitt penningpolitiska möte den 27 april, att göra en prognos för reporäntan på endast ett år framåt. Riksbankens reporänta, som idag är 0 procent, förväntas vara oförändrad under 2020. En ränteökning med 1 procent på hela låneskulden ger en ökad räntekostnad på 27 miljoner kronor.

8 Ekonomiska förutsättningar för nämnderna

Med bakgrund av det osäkra läget på grund av minskade skatteintäkter är de ekonomiska förutsättningarna för nämnderna exceptionellt strama. Skatteintäkterna kan komma att bli ännu lägre än vad som prognostiserats i ramärendet och det kommer att krävas ett omfattande arbete för att hålla en ekonomi i balans. Mot denna bakgrund får nämnderna i samband med ramärendet bibehållen budgetram från 2020 med endast mindre justeringar

för exempelvis hyresmodell. Ingen kompensation ges därför i detta ärende för tillkommande volymer 2021. Nämnderna ges i uppdrag att i samband med mål och budget åter beräkna volymer utifrån ny befolkningsprognos i augusti.

Följande förutsättningar gäller i budgeten 2021-2023:

- Pris- och lönekompensation 0 procent 2021, 0 procent 2022-2023.
- Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) som är enhetligt fram till 65 års ålder, behålls oförändrat till i genomsnitt 43,36 procent, vilket för välfärd skola blir 43,30 procent och till 38,93 procent för välfärd samhällsservice och till 46,84 procent för gruppen övriga.
- Internräntan sänks från 1,75 procent till 1,50 procent
- Ny hyresmodell, uppräknad med KPI
- Resultatkrav för produktionsverksamheten med 0,5 procent för välfärd skola ger ett resultat på 10,7 miljoner kronor och 1,5 procent för välfärd samhällsservice ger ett resultat på 10 miljoner kronor.
- Resultatkravet för fastighetsverksamheten är 10 miljoner kronor
- Oförändrad skattesats om 18,43 procent.

8.1 Pris och lönekompensation

Tabell: *Prisförändringen på arbetskraft, SKR april 2020*

	2019	2020	2021	2022	2023
Arbetskraftskostnader	2,6	2,1	2,2	1,7	2,7

Arbetskraftskostnader ökar med 2,2 procent 2021 enligt SKR. Prisförändringen på arbetskraft är normalt sett för innevarande år SKR:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Den här gången avser bedömningen för både innevarande och kommande år timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKR:s prognos, och beräknade förändringar av arbetsgivaravgifterna. Skälet är den osäkerhet som nu råder på grund av coronakrisen och den uppskjutna avtalsrörelsen.

I underlaget för de ekonomiska ramarna ges ingen pris- och lönekompensation generellt för åren 2021-2023. För gymnasiet och Södertörns brandförsvaret sker en uppräknad i linje med förväntade avtal och överenskommelser. Det innebär 0 procent per år 2021-2023 för gymnasieskolan och 1,5 procent för Södertörns brandförsvaret. För socialnämnden och äldreomsorgen finns avtal som regleras enligt omsorgsprisindex (OPI). Inga justeringar görs i nuläget för OPI-förändringar 2021.

Eftersom löneavtalen sannolikt kommer att hamna över den föreslagna kompensationen för pris och lön förutsätts effektiviseringar för att de ekonomiska ramarna ska hålla.

8.2 Personalomkostnadspålägg

Förutom direkta lönekostnader har arbetsgivaren även kostnader för sociala förmåner för de anställda, såväl lagstadgade som avtalsenliga. Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) är en procentsats som läggs på varje lönekrona. Syftet är att täcka kostnaderna för lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar samt pensionskostnader. Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar har samma procentuella påslag oavsett lönenivå. Pensionskostnaden som regleras via kollektivavtal, är däremot högre för de som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp (IBB), det vill säga för dem som har en årsinkomst på 501 000 kronor (41 750 kronor/månad) eller mer under 2020.

Under 2018 genomfördes en utredning om ett differentierat PO-pålägg. En decentraliserad styrning av verksamheter, konkurrensutsättning och olika former av prissättning av kommunala tjänster innebär att förenklade schablonberäkningar kan bli missvisande i vissa kalkyl- och analysituationer. Från och med år 2019 tillämpas ett differentierat PO-pålägg i syfte att öka konkurrensneutraliteten så att delar inom organisationen med lägre lönenivåer inte subventionerar andra delar med högre lönenivåer.

Sveriges Kommuner och Regioner har tagit fram ett snitt för de totala arbetsgivaravgifterna år 2020 som uppgår till 40,15 procent av lönesumman. Nacka kommun har ett högre löneläge än stora delar av övriga landet. Det medför att avtalspensionerna blir högre och därmed även behovet av högre PO-pålägg.

För 2019 och 2020 differentierades PO-lägget i tre delar; välfärd samhällsservice, välfärd skola samt övriga. År 2020 hade välfärd samhällsservice ett Po-pålägg på 38,93 procent, välfärd skola 43,30 procent och övriga 46,84 procent. Snittet totalt för hela kommunen var 43,36 procent. Beräkningar visar att skillnaderna till 2021 skulle vara marginella och kommunen håller därför PO-pålägget oförändrat mot 2020 för att ge stabilitet.

Tabell: Differentierat PO-pålägg

PO-pålägg	2019	2020	2021
Välfärd samhällsservice	38,58%	38,93%	38,93%
Välfärd skola	42,22%	43,30%	43,30%
Övriga	44,53%	46,84%	46,84%
Snitt kommunen	42,08%	43,36%	43,36%

8.3 Internräntan

Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå för kommunen i sin helhet. Dagens internräntesats på 1,75 procent sänks till 1,50 procent för 2021. Effekten av sänkningen regleras på nämndernas ramar.

8.4 Ny hyresmodell

Ett stort arbete har bedrivits med att ta fram en ny modell för internhyra och från 2021 kommer internhyresfördelningen ske baserad på kostnadshyra. Det innebär att alla hyresobjekts kostnader ska täckas av den hyresgäst som hyr. Varje hyresobjekt ska ha en hyresgäst som betalar kostnadshyra till enheten för fastighetsförvaltning. Grundprincipen är att så långt som möjligt göra införandet av en ny hyresmodell kostnadsneutralt för kommunen som helhet utifrån kostnadsläget 2019. Nämndernas ramar har justerats för effekter av införandet av den nya hyresmodellen och ett särskilt anslag har inrättats för särskilda objekt som kräver en avvikande hantering med 17,4 miljoner kronor för 2021. Avsikten är att denna post ska minska över tid.

8.5 Internprissättning

Inför 2020 framarbetades en förenklad modell för internprissättning. Modellen är tydlig, påverkbar och underlättar ett effektivt samspel inom kommunen och med kommunens bolag. Principerna följer den förenklade modellen för internprissättning, som implementerades i ramärendet 2020–2022.

Tjänsterna finansieras via fast pris, styckpris eller anslag, vilket beskrivs nedan. I de administrativa stödtjänsterna ingår de tjänster och resurser som stödenheterna tillhandhåller till kommunens verksamheter, exempelvis jurister, controllers, projektledare, upphandlare, nämndsekreterare, kommunikation, lönehantering och redovisningstjänster. Stödtjänsternas omfattning bestäms genom individuella avtal mellan köpande nämnd och säljande stödenhet. Priset som betalas är baserat på ett genomsnitt av lönekostnad per kompetens.

Principerna innebär i korthet att kostnaderna beräknas på senaste årets förbrukning eller på antal anställda.

8.5.1 Fast pris

Stödtjänsternas omfattning bestäms genom avtal mellan köpande nämnd och säljande stödenhet. Priset som betalas är baserat på ett genomsnitt av lönekostnad för respektive kompetens.

8.5.2 Styckpris

Styckpris används till kortare uppdrag under begränsad tid. Tjänster kan köpas per styck, exempelvis en broschyr, en rekrytering eller ett projekt. Den här typen av uppdrag kräver ingen uppsägningstid, då tjänsten beställs per styck. Priset för tjänsten är kommunicerad och överenskommen i förväg. För uppdrag som omfattar mer än 40 procent under tre månader eller längre ska överenskommelse om fast pris tillämpas.

Ryggsäck:

En del av kommungemensamma kostnader finansieras via en central allokering ”ryggsäcken” och fördelas på antal anställda i stadshuset samt en mindre allokering till produktionsverksamheten välfärd skola och välfärd samhällsservice. Internhyran för stadshuset utgör huvudparten av ”ryggsäcken”, utöver det täcks kostnader för facility management, kommungemensamma system och licenser, internpost, infrastruktur för telefoni och nacka.se.

Den så kallade ”ryggsäcken” fastställs i ramärendet för 2021-2023 till 86 554 kronor per medarbetare i stadshuset samt till 1 440 kronor per medarbetare inom den kommunala produktionen.

Timpris:

I kommunen har det historiskt funnits flera olika modeller för att beräkna timpriser för debitering både internt och till externa aktörer. Ett arbete har genomförts för att harmonisera och anpassa priserna till direkta kostnader. Timpriserna är indelade i 50-kronorsintervall baserad på faktisk personalkostnad inklusive del av ryggsäck per person och samma beräkningsmodell för timpris används i hela organisationen.

Debiteringsgraden för de medarbetare som arbetar med timarvode, löpande räkning, är beräknad att uppgå till minst 80 procent. Debiteringsgraden räknas på medarbetarens närvarotid, vilket betyder att sjukdom, semester, föräldraledighet med mera inte belastar debiteringsgraden.

8.5.3 Anslag - finansiering av kommungemensamma tjänster

Anslag används för kommungemensamma tjänster där en fördelning inte bedöms relevant. Tjänster som finansieras av anslag är exempelvis specialister inom olika områden, enhetschefer inom stödenheterna, juridiskt stöd och presskommunikatör med mera. För anslagsfinansierad verksamhet är det viktigt att definiera vad som ska åstadkommas inom ramen för anslaget.

8.6 Återställande av resultat

Överföring av över- och underskott mellan åren är en central del av styrningen i Nacka kommun och syftar till att skapa långsiktiga planeringsmöjligheter, ansvarstagande och hushållning med skattepengar för kommunens skolor, särskilda boenden och andra verksamheter och enheter. Under de senaste åren har såväl överskott som underskott ackumulerats av olika enheter.

Vid ingången av 2020 hade välfärd skola ett ackumulerat underskott på 11,6 miljoner kronor och välfärd samhällsservice ett ackumulerat underskott på 27,8 miljoner kronor. I förslaget till ekonomiska ramar är inlagt ett budgeterat överskott för produktionsverksamheterna på 0,5 respektive 1,5 procent av omslutningen. Välfärd skola ska lämna ett överskott på 10,7 miljoner kronor. Välfärd samhällsservice ska lämna ett årligt överskott på 10,0 miljoner kronor.

Enheten för fastighetsförvaltnings har ett överskottskrav om 10 miljoner kronor.

8.7 Ändrad budgetprocess för stadsbyggnadsprocess

I våren 2020 fattade kommunfullmäktige beslut om en ändrad budgetprocess för stadsbyggnadsprojekt. förändringen innebär att kommunfullmäktige beslutar om en projektram inom vilken kommunstyrelsen får delegation att löpande fatta beslut om budget för enskilda projekt i genomförandefas. Kommunfullmäktige fattar beslut om investeringsbudget två gånger per år. Eftersom stadsbyggnad ofta påverkas av utomstående parter är det svårt att tidsmässigt anpassa stadsbyggnadsprojekt efter kommunfullmäktiges investeringsbeslut. För att underlätta och synkronisera beslut om utbyggnad-PM, avtal med exploatör, detaljplan och tilldelning av budget för genomförandet ska det vara möjligt att begära medel ur en av kommunfullmäktige beslutad genomförandepott för året. Därför ändras processen för stadsbyggnadsprojekt till att kommunfullmäktige fattar beslut om en projektram inom vilken kommunstyrelsen får delegation att löpande fatta beslut om budget för enskilda projekt. Arbetssättet kommer att implementeras under 2020 inför budget 2021 och den första budgetramen beslutas av kommunfullmäktige i november 2020.

9 Volymförändringar per nämnd

I samband med mål och budget görs för varje treårsperiod en budget för det kommande året samt en plan för de därefter följande två åren. Med utgångspunkt i den uppdaterade befolkningsprognosen har verksamheterna inkommit med de behov de har för tillkommande volymer.

Sammantaget är de ekonomiska förutsättningarna för kommunen mycket utmanande för år 2021 och osäkerheten i prognoserna som ligger till grund för ramärendet är exceptionellt hög. Det finns en stor risk att prognosen för skatteintäkterna som är kommunens främsta intäktskälla kommer att revideras ner ytterligare under hösten. Med anledning av detta finns i nuläget inget utrymme för tillkommande volymökningar 2021. Under rådande omständigheter föreslås därför att budgetramar 2020 bibehålls år 2021 med undantag för de prisuppräknningar som ligger utanför kommunens påverkan och tekniska justeringar, exempelvis organisationsflyttar och omfördelning av ramar till följd av den nya hyresmodellen. I augusti görs nya prognoser för skatteintäkter och befolkningsutveckling. De uppdaterade prognoserna kommer utgöra underlag för nya bedömningar av volymförändringar och kostnadsutrymme för dessa.

Tabell: Förändring mot budget 2020

Nämnd	Förändring mot budget 2020
Kommunstyrelsen (inkl tunnelbana)	-18,5
Arbets- och företagsnämnden	6,4
Fritidsnämnden	13,7
Kulturnämnden	-2,3
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	2,4
Natur- och trafiknämnden	7,6
Socialnämnden	-4,3
Utbildningsnämnden	0,2
Äldrenämnden	0,9
Överförmyndarnämnden	0,2
Totalt	6,3

Nedan beskrivs de ramförändringar som gjorts för respektive nämnd.

9.1.1 Kommunstyrelsen ökar med 18,5 miljoner kronor

17,3 miljoner kronor av ökningen av kommunstyrelsens budget beror på den nya hyresmodellen. En justering på 1,2 miljon kronor i ökade kostnader görs för en tidigare felbudgetering på brandförsvaret och därefter räknas Södertörns brandförsvarsförbund upp med 1,5 procent vilket motsvarar en kostnadsökning på cirka 0,5 miljoner kronor. Övriga justeringar beror på att kostnaderna för tunnelbaneavtalet minskar med 1,7 miljoner kronor, enheten för bygg och anläggning ökar sina kostnader på grund av en verksamhetsflytt från natur- och trafiknämnden med 2 miljoner kronor och produktionsverksamheten ökar sina intäkter med sammanlagt 0,9 miljoner kronor jämfört med budget 2020.

9.1.2 Arbets- och företagsnämnden minskar med 6,4 miljoner kronor

Arbets- och företagsnämnden kommer att ha lägre hyreskostnader med 6,4 miljoner kronor när den nya hyresmodellen införs. Därför minskar nämndens budgetram med motsvarande belopp. I samband med ramärendet görs vissa justeringar mellan raderna inom verksamheten men det påverkar inte nämndens totala budget.

9.1.3 Fritidsnämnden minskar med 13,7 miljoner kronor

Fritidsnämnden har tidigare fått budgetmedel för upp- och nedmontering av fotbollstältet på Nacka IP. Upp- och nedmonteringen kommer inte att genomföras och därför minskar budgeten med 1,5 miljoner kronor. Utöver det ger den nya hyresmodellen en minskning av nettokostnader på 12,3 miljoner kronor.

9.1.4 Kulturnämnden ökar med 2,3 miljoner kronor

Kulturnämnden kommer att ha högre hyreskostnader med 2,3 miljoner kronor när den nya hyresmodellen införs.

9.1.5 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden minskar med 2,4 miljoner kronor

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden kommer att ha lägre hyreskostnader med 2,4 miljoner kronor när den nya hyresmodellen införs.

9.1.6 Natur- och trafiknämnden minskar med 7,6 miljoner kronor

Den nya hyresmodellen ger natur och trafiknämnden lägre kostnader med 0,7 miljoner kronor. Utöver det görs en flytt av budgetmedel till bygg och anläggning med 2 miljoner kronor på grund av en organisationsförändring som redan är genomförd. Sänkt internränta leder till en kostnadsminskning för natur- och trafiknämnden med 4,8 miljoner kronor.

9.1.7 Socialnämnden ökar med 4,3 miljoner kronor

Den nya hyresmodellen ger ökade kostnader för socialnämnden med 4,3 miljoner kronor.

9.1.8 Utbildningsnämnden minskar med 0,2 miljoner kronor

Den nya hyresmodellen ger minskade kostnader för utbildningsnämnden med 0,2 miljoner kronor.

Gymnasieskolans programpeng bestäms inom ramen för Stockholms läns samverkansavtal. Kommunförbundet Stockholms län har beslutat om 0-uppräknings för 2021.

9.1.9 Äldrenämnden minskar med 0,9 miljoner kronor

Den nya hyresmodellen ger minskade kostnader för äldrenämnden med 0,9 miljoner kronor.

9.1.10 Överförmyndarnämnden minskar med 0,2 miljoner kronor

Den nya hyresmodellen ger minskade kostnader för överförmyndarnämnden med 0,2 miljoner kronor.

10 Förslag till ramar för nämnderna

Med utgångspunkt ifrån budget 2020, justeringar för vissa prisjusteringar, ny hyresmodell, tekniska justeringar och resultatkrav föreslås nämnderna få följande ramar brutto.

Nämndernas brutto och nettokostnader	Utfall			Budget			Prognos	Budget			Plan			Plan		
	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2020	2021	2021	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2023
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	4 350,4	-4 548,2	-197,8	261,8	-423,6	-161,8	-166,3	3 797,3	-3 979,3	-182,0	3 797,3	-3 983,5	-186,2	3 797,3	-3 980,4	-183,1
Kommunfullmäktige	0,0	-6,8	-6,8	0,0	-6,2	-6,2	-6,2	0,0	-6,2	-6,2	0,0	-6,2	-6,2	0,0	-6,2	-6,2
varav revision	0,0	-2,6	-2,6	0,0	-2,7	-2,7	-2,5	0,0	-2,7	-2,7	0,0	-2,7	-2,7	0,0	-2,7	-2,7
Kommunstyrelsen	3,2	-71,2	-68,0	3,6	-83,5	-79,9	-80,5	3,6	-83,5	-79,9	3,6	-87,1	-83,5	3,6	-83,5	-79,9
varav Kommunstyrelsen	3,2	-71,2	-68,0	3,6	-83,5	-79,9	-80,5	3,6	-83,5	-79,9	3,6	-87,1	-83,5	3,6	-83,5	-79,9
varav saneringskostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsledningskontoret	0,0	0,0	0,0	12,9	-49,0	-36,1	-36,1	12,9	-49,9	-37,0	12,9	-49,9	-37,0	12,9	-49,9	-37,0
varav stab				1,5	-17,9	-16,4	-16,8	1,5	-19,4	-17,9	1,5	-19,4	-17,9	1,5	-19,4	-17,9
Stöd och serviceenheter	269,5	-379,8	-110,2	245,3	-273,7	-28,4	-28,4	245,3	-269,1	-23,8	245,3	-269,1	-23,8	245,3	-269,1	-23,8
Enheten för bygg- och anläggning	13,5	-19,5	-6,0	0,0	-6,8	-6,8	-6,8	36,0	-44,8	-8,8	36,0	-44,8	-8,8	36,0	-44,8	-8,8
Enheten för fastighetsförvaltning	713,4	-688,7	24,7	0,0	16,6	16,6	16,8	651,4	-641,4	10,0	651,4	-641,4	10,0	651,4	-641,4	10,0
Särskilda fastighetsobjekt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,4	-59,1	-17,7	41,4	-59,1	-17,7	41,4	-59,1	-17,7
Brandförsvär	0,0	-41,0	-41,0	0,0	-40,9	-40,9	-42,1	0,0	-39,3	-39,3	0,0	-39,8	-39,8	0,0	-40,4	-40,4
Myndighet- och huvudmannaheter	630,7	-632,7	-1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Produktion:	2 720,0	-2 708,6	11,4	0,0	19,8	19,8	17,0	2 806,7	-2 786,0	20,7	2 806,7	-2 786,0	20,7	2 806,7	-2 786,0	20,7
Välfärd Skola	2 135,3	-2 124,9	10,4	0,0	10,4	10,4	15,0	2 140,0	-2 129,3	10,7	2 140,0	-2 129,3	10,7	2 140,0	-2 129,3	10,7
Välfärd Samhällsservice	584,7	-583,7	1,0	0,0	9,4	9,4	2,0	666,7	-656,7	10,0	666,7	-656,7	10,0	666,7	-656,7	10,0
KS oförutsett				0,0	-5,0	-5,0	0,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0	-5,0	-5,0
Arbets- och företagsnämnden	131,7	-360,3	-228,6	100,7	-340,6	-239,9	-214,7	93,7	-327,2	-233,5	93,7	-327,2	-233,5	93,7	-327,2	-233,5
Fritidsnämnden	15,9	-166,0	-150,3	11,0	-177,2	-166,2	-162,8	29,5	-182,0	-152,5	29,5	-182,0	-152,5	29,5	-182,0	-152,5
Kulturnämnden	13,7	-150,7	-137,0	12,8	-155,5	-142,7	-142,7	12,9	-157,9	-145,0	12,9	-157,9	-145,0	12,9	-157,9	-145,0
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0,2	-38,3	-38,2	0,0	-33,0	-33,0	-33,0	0,0	-30,6	-30,6	0,0	-30,6	-30,6	0,0	-30,6	-30,6
Natur- och trafikanämnden	38,4	-305,0	-266,6	0,0	-285,9	-285,9	-295,9	46,7	-325,1	-278,4	46,7	-325,1	-278,4	46,7	-325,1	-278,4
Socialnämnden	73,6	-881,6	-808,0	56,3	-887,9	-831,6	-854,0	56,3	-892,1	-835,8	56,3	-892,1	-835,8	56,3	-892,1	-835,8
Utbildningsnämnden	195,4	-3 036,4	-2 841,0	192,6	-3 110,1	-2 917,5	-2 908,0	192,6	-3 109,9	-2 917,3	192,6	-3 109,9	-2 917,3	192,6	-3 109,9	-2 917,3
Äldrenämnden	76,0	-884,5	-808,5	59,1	-891,7	-832,6	-818,3	59,1	-890,8	-831,7	59,1	-890,8	-831,7	59,1	-890,8	-831,7
Överförmyndarnämnden	0,0	-8,2	-8,2	0,0	-8,1	-8,1	-8,2	0,0	-7,9	-7,9	0,0	-7,9	-7,9	0,0	-7,9	-7,9
Summa nämnder	4 895,2	-10 379,1	-5 492,2	694,3	-6 318,7	-5 624,4	-5 603,8	4 288,2	-9 907,9	-5 619,7	4 288,2	-9 912,0	-5 623,9	4 288,2	-9 909,0	-5 620,8
Tunnelbana	0,0	-24,0	-24,0	0,0	-27,8	-27,8	-27,8	0,0	-26,1	-26,1	0,0	-24,2	-24,2	0,0	-22,5	-22,5
Finansiell verksamhet				780,3	-97,9	682,4	852,7	652,0	10,2	662,1	566,2	176,9	743,1	675,3	47,8	723,1
Totalt				1 474,6	-6 444,4	-4 969,8	-4 778,9	4 940,1	-9 923,8	-4 983,7	4 854,4	-9 759,4	-4 905,0	4 963,5	-9 883,7	-4 920,3

II Kommunens kommande investeringar under perioden 2020-2023

Investeringsvolymen har de senaste fem åren varit cirka 860 miljoner kronor i genomsnitt och prognoserna för perioden 2020-2023 visar på en total investeringsvolym på 4,9 miljarder kronor utifrån nu kända beslut. I tabellen nedan framgår prognos för föreslagna nettoinvesteringar enligt tertial 1 år 2020. Det investeringsutrymme som finns utan att kommunen ska behöva låna mer framgår av tabellen nedan. Det består av årets resultat inklusive avskrivningar.

II.1 Prognos för investeringar 2020-2023

Tabell: Prognos investeringar, miljoner kronor

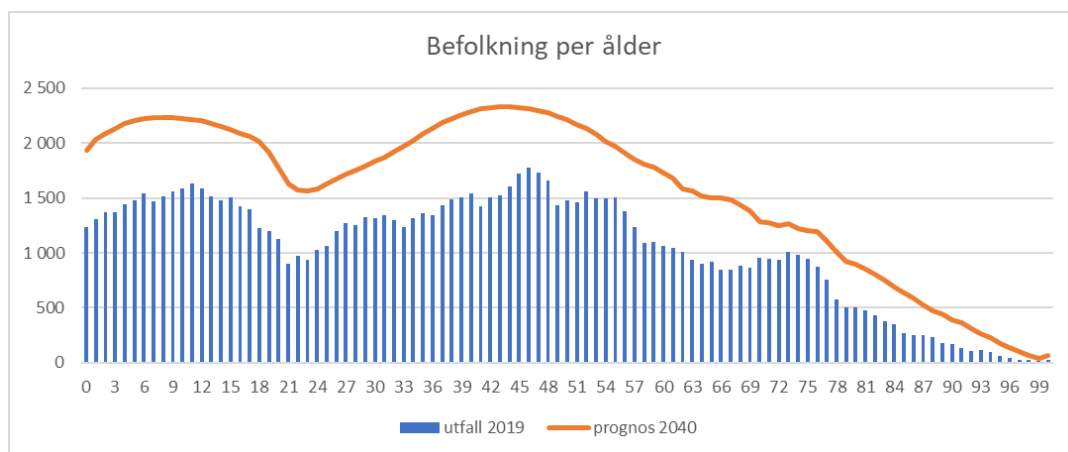
	2020	2021	2022	2023	Totalt 2020-2023
Investeringsutrymme med egna medel (inkl reavinster)	743	724	989	1 213	3 669
Investeringar totalt	1 100	1 200	1 300	1 300	4 900
Differens inkl reavinster	-357	-476	-311	-87	-1 231
Reavinster exploatering	401	268	153	285	1 107

Differensen indikerar att kommunens lånebehov kommer att öka för att täcka beslutade investeringar. Härutöver tillkommer ytterligare lånebehov för att täcka andra finansiella

delar såsom exempelvis utbetalningar för tunnelbanan. Med nu givna förutsättningar beräknas låneskulden successivt öka under perioden. Den årliga ökningen ligger cirka 1,2 miljarder kronor.

12 Utblick 2040 utifrån långtidsprognosen

Befolkningsutvecklingen bygger på det planerade byggandet av bostäder i kommunen. Från dagens cirka 105 000 invånare beräknas Nacka öka till 160 000 invånare 2040. Under perioden kommer andelen barn och ungdomar att öka kontinuerligt, vilket ställer krav på att förskolor och skolor byggs ut i rätt tid. Andelen äldre kommer också att öka markant. Det medför ett ökat tryck på äldreboenden.

Inom kommunen bedrivs ett arbete med en ekonomisk långsiktspåprognos, som är ett arbetsredskap där olika simulering kan göras och som syftar till att belysa konsekvenser av olika beslut som fattas och som påverkar kommunens ekonomi. Långtidsprognosen ska ge stöd i arbetet att fatta beslut som leder till en långsiktigt hållbar ekonomi i ett växande Nacka. Prognosen uppdateras årligen och som ett led i budgetprocessen. Det kommer liksom föregående år i september ett särskilt ärende, med några alternativa scenarier.

De slutsatser som kan dras av arbetet med prognosen är att det krävs noggranna avvägningar och prioriteringar, återhållsamhet och ett effektivt resursutnyttjande, så att resultatnivån kan hållas på en långsiktigt hållbar nivå och behovet av att lånefinansiera nödvändiga investeringar begränsas. Kommunen behöver få in andra aktörer som investerar och bör sträva efter att få in pengar från exempelvis markförsäljningar så tidigt som möjligt.

Tidplan för nämndernas fortsatta arbete

Med utgångspunkt från förutsättningar i ramärendet och dess effekter ska nämnderna inkomma med ett nämndbehandlat yttrande senast den 30 september 2020. Anvisningar kommer att skickas ut den 17 juni 2020. Nämndernas yttranden ligger till grund för kommunens samlade mål- och budgetdokument, som ska beslutas av kommunfullmäktige i november.

Nämnderna ges i uppdrag att ta fram budgetförslag med utgångspunkt ifrån budget 2020 inklusive korrigeringar. För varje nämnd utgår särskilda uppdrag enligt tjänsteskrivelse.